

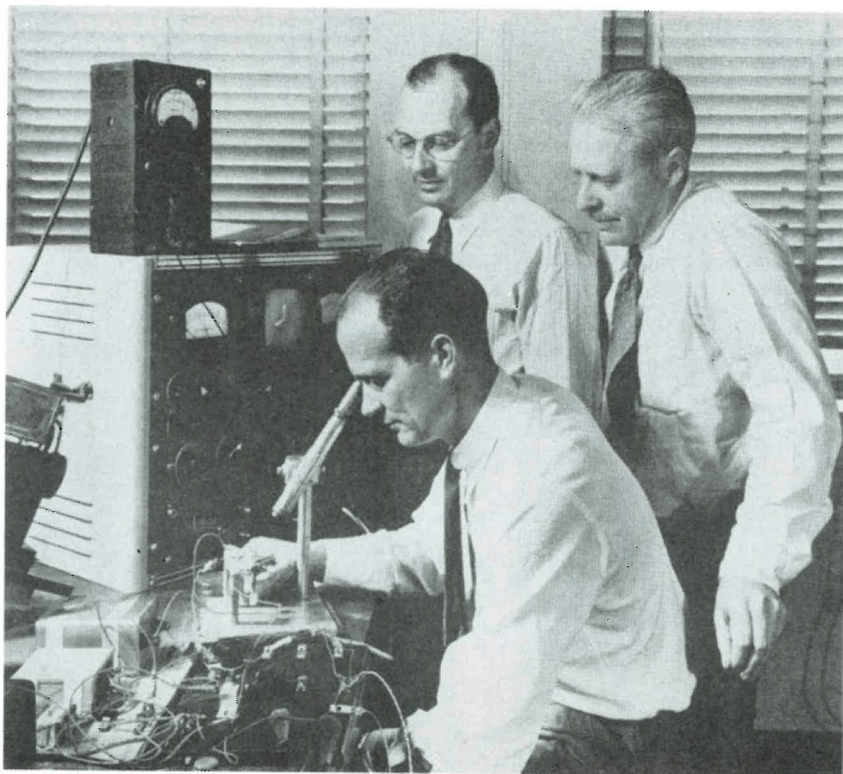
HALLO HALLO

MEDLEMSBLAD FOR NORSK RADIOHISTORISK FORENING

NR. 40 (4/92)

8. ÅRGANG

DESEMBER 1992

Fra transistorens tilblivelse 1947.

god jul
og
godt nyttår

HALLO HALLO

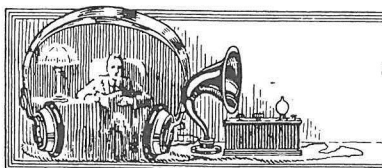
MEDLEMSBLAD FOR NORSK RADIOHISTORISK FORENING

Redaktør:	Tore Moe, Københavngt. 15, 0566 Oslo.
Computer/laserprint:	Bente Berntsberg van der Lende
Medlemsregister:	Steinar Roland, tlf. 02-26 42 97.
NRHF's styre:	
Formann:	Tor van der Lende, tlf. 02-23 59 18.
Kasserere:	Trygve Berg og Jan Helge Øystad.
Styremedlemmer:	Tore Moe og Arnfinn Manders.
Katalogkomité:	Bjørn Lunde, Tor Martinsen, Jon Osgraf, Rolf Otterbech og Trygve Berg.
Materialforvaltere:	Jon Osgraf og Jens Haftorn.
NRHFs postgiro:	0813 2360279.
Klubblokaler:	Soria Moria-bygget, Vogtsgt. 64, 0477 Oslo (inng. Krebs gt.).
Telefon:	02-71 34 27. NB! Telefonsvarer .
Postadresse:	NRHF, Postboks 465 Sentrum, 0105 Oslo.
Åpent hus:	Hver tirsdag kl. 1830-2130.
Omslagsbilde:	Transistoren blir oppfunnet; William Shockley (sittende), John Bardeen (til venstre) og Walter H. Brattain (til høyre)

Neste nr. av HH beregnes å utkomme medio mars 1993. Deadline for stoff er 22.02.1993 .

INNHold:

Siden sist	3
Antikknettene høsten '92; Arnfinn M. Manders	4
Leserbrev (N. Jacobsen - historisk oversikt)	5
Hvor går vi, kjære radioter? Erik Steen	15
Oversikt over tidligere publiserte artikler	18
Erstatning for 4 volts vekselstrømsrør; Arnfinn M. Manders	24
Tor's Hjørne; Tor van der Lende	25
Reiserapport fra London, september '92; Erik Steen	34
Museums-guiden; Jørgen Fastner	37
Besøk på Stockholms Tekniska Museum; Nils Mathisen	40
Regenerering av trolløye; Nils Mathisen	42
Minnetreff i Vestmarka; Erling Langemyr	45
Nilsen-settet; Erling Langemyr og Tore Moe	46
Annonser	50

SIDEN SIST

av
Tore Moe

Kjære radiovenner!

Snart er julen her igjen og radiofreden senker seg over oss etter nok et år med mange begivenheter. Etterhvert blir det jo rutine i alle foreningsaktivitetene og det er kanskje en fare for at vi stivner i formen. Vi som sitter i styret og alle som aktivt deltar i foreningens arbeid gjør så godt vi kan. Det står ikke til å nekte for at det av og til blir slitsomt, med deadlines, henteoppdrag, postekspedering, redigering, regnskapsførsel, arkivering, rydding og rengjøring av lokalene osv. Noen ganger føles det som det blir liten tid til å drive med det som egentlig interesserer; radio.

De fleste av oss har jo også en jobb som de-sverre går utover radioarbeidet.

For å bøte på dette må vi prøve å aktivisere flere.

Det skal jo ikke være noen tvang, men egentlig er det jo veldig koselig å sitte på Soria Moria og utføre de forskjellige arbeidene sammen med likesinnede.

Vi oppfordrer dere til å møte på tirsdagskveldene for å delta, selv om vi innser at det stort sett blir de som bor i Oslo-området som kan komme. Husk at her får man kjøpt spennende komponenter og utstyr og blir inspirert til å radioaktivisere seg.

Siden sist har vi hatt temamøte om transistorens historie. Tor Marthinsen og undertegnede kåserte om forhistorien, oppfinnelsen og den begynnende produksjonshistorien til transistoren.

Visste dere at det var lenge før 2. verdenskrig tanker og ideer om solid-state tok form? Første gang man fikk en transistor til å virke var lille julaften for 45 år siden: 23.12.47. Det var starten på den største revolusjonen som har skjedd i vårt århundre!

Julemøtet

Tirsdag 01.12. holdt vi vårt tradisjonelle julemøte med gløgg, kaker og auksjon.

Det ca. 35 medlemmer, så salen ble fullstappet. Stemningen var til tider ganske høy, selv om gløggen var alkoholfri. Vi solgte ca. 65 gjenstander - hovedsakelig treradioer. Prisene var meget lave, f.eks. Sølvsuper 4 til kr. 65,-. Så det var kvelden for store kupp. En del var også restaureringsobjekter, så julehelgen ble reddet for de som pusler med slike saker.

Alt i alt en meget hyggelig førjulskveld.

Indeks for HALLO, HALLO

Dette er blad nr. 40. I dette nr. gir vi en liste over alle de artikler som har forekommet siden starten i 1985. (Jeg var ikke klar over at det var så mye før jeg skrev listen.)

Hvis noen av dere mangler tidligere nr. og ønsker kopi av enkelte artikler, kan dette skaffes mot et lite gebyr. (Kr. 3,- pr. ark + porto.)

Redaksjonen ønsker dere alle en riktig god jul og takker for året som er gått.

Tore

ANTIKNETTENE HØSTEN '92

av

Arnfinn M. Manders, LA2ID

Nå er kulda og høstmørket her igjen, så det er atter tid for innendørs sysler. En av disse er å være i radiokontakt med andre utøvere av vår kjære, historiske hobby. For å imøtekomme dette behovet, har noen av oss i NRHF startet nett som går på noen av amatørbandene. Har vi gammelt utstyr som vi synes det er gøy å få liv i, så bruker vi det. Hvis vi ikke har gammelt utstyr i drift, bruker vi det utstyret vi har, selv om det er nytt. Det viktigste er å samtale om historisk utstyr på lufta.

Vi er på lufta etter følgende plan:

80-meter: 3,510 Mhz CW lørd. kl. 0930
2-meter: 145,550 MHz FM mand. kl. 2100
6-meter: 51,600 MHz AM mand. kl. 2100

2-meter og 6-meter-nettet går i Oslo-området. Vi vil lytte til repeaterne på Ringkollen, R3, og på Jonsknuten, R4, i perioden 21.00 til 21.15 for å høre om det er noen i dette området som har lyst til å være med på praten. Jo flere vi blir, desto mer moro er det.

For de som har lyst til å delta i moroa ved å lytte på antikknettet på 6-meter AM med en gammel kringkastingsmottaker eller et gammelt agentsett, har NRHF til salgs et byggesett for en forsats (konverter) som tar inn signaler i bandet 50 til 52 MHz og gir dem ut på 14 til 16 MHz. Antikknettet på 51.6 MHz vil derfor komme inn på 15.6 MHz på kortbølgen. Dette vil passe fint for de fleste gamle mottakere. Byggesettet er komplett, bortsett fra kasse og strømforsyning (12 volt, 50 mA). Det koster kr. 320,-.

Vel møtt til en koselig prat om, og kanskje test av, gammelt radioutstyr på antikknettene.

Arnfinn

Hallo! Hallo!

Oslo her,
men best i
radio-apparater
fra

med
"Småsen"
ingen kan
slå den

N. Jacobsen Elektriske
Denssted 2

Utsalg: Filistrødet 57.
OSLO

Aftenunderholdning og Konsert

hører De glim-
rende hvis De be-
nytter radioappa-
rater fra

med
"Småsen"
ingen kan
slå den

N. Jacobsen Elektriske
Denssted 2

Utsalg: Filistrødet 57.
OSLO

For
sesongen
anbefales
alt i
Radio
fra

N. Jacobsen Elektriske
Denssted 2

Oslo
Voff-fabrikat føres i alle
brancheforretninger
Forlang vore kataloger
med ang. priser

Leserbrev av 24.9.92 fra Franz W. Gollé:

SKIPSRADIO

Ser i siste HH (2/92) i innledningen at det er interesse for skipsradio. Dette er sikkert et interessant område som burde studeres nærmere.

Stavangergruppen av NRL har fått overdratt en gammel skipsmottaker fra tidligere T. Mehus (LA1S). Det er en Marconi mottaker med krystalldetektor og et-rørs forsterker. Type er: Marconi I.M. COM. Co Ltd. Receiver Type 226A Inst. No 1378.

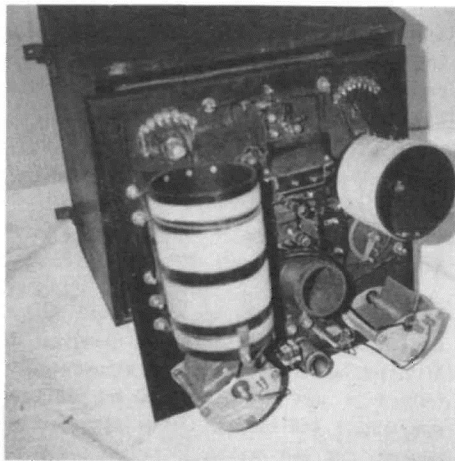
Vi mangler dokumentasjon og skjema og håper det er noen som kan hjelpe oss med dette. Apparatet er brukbart og virker fint på lokal kringkaster med bare krystalldetektor. Vedlegger foto av mottakeren.

Med hilsen

Franz W. Gollé (LA5BA)

Grotnesarmen 14

4052 Røyneberg

LESERBREV

Til NRHF v/Tore Moe,

Som du sikkert husker, sa jeg for drøyt et halvt år siden at jeg kunne prøve meg på en artikkel om radioproduksjonen til Jacobsen Elektriske.

Etter å ha gjennomtrået deres arkiver og hyller, har jeg kommet frem til at deres materiale er for fragmentarisk og ufullstendig til at jeg kan lage en artikkel ala den om EB.

Et at hovedproblemene er at Jacobsen Elektriske aldri daterte sine annonser, brosjyrer o.l. Men, jeg fant et kort historisk sammendrag i forbindelse med bedriftens 100-års jubileum, som sikkert kan brukes. Det er også mye bra reklame som kan brukes.

En uforpliktende sammenstilling blir:

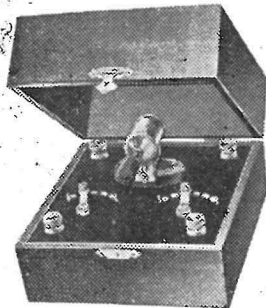
- 1924-? Smaeen: Krystallapparat.
- 1925-? Type K: Krystallapparat.
- 1925-? Type F.2.L: 2-rørs forsterker.
- 1925-? Type K.2.L: 2-rørs forsterker + krystallapparat.
- 1925-? Type D: 1-rørs mottaker.
- 1926-? Type D.2.L: 3-rørs mottaker.
- 1926-? H.D.2.L: 4-rørs mottaker.
- 1927-? General Electric: 8-rørs super på lisens.
- 1932-? Småen: 2-rørs lokalmottaker, nett.
- 1933-? Småen (D.N.F.): 2-rørs folkemottaker, nett.
- 1933-? D.N.F.: 2-rørs folkemottaker, nett.
- 1934-? D.N.F.: 2-rørs folkemottaker, nett.
- 1935-38 D.N.F.: 3-rørs folkemottaker, nett.

(Jacobsen har i perioden 1933 til ca. 1938 med sikkerhet laget minst 4 forskjellige utseende modeller under betegnelsen "Den Norske Folkemottaker, D.N.F.".

Er det noen i klubben som kan kompletttere lista?

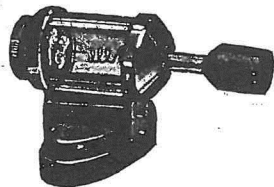
Erik Steen

Tre stjerner

„Smaeen“

Det ideelle mottagerapparat for nærmottagning med hodetelefon
250—700 meter. Kr. 15,00.

Jacobsens Krystalldetektor

Anvendes i titusener og passer for alle krystallapparater. Kr. 4,00.

«Jacofon» Hodetelefon

Lett, elegant og kraftig.
Solgt i tusener.
4000 ohm. Kr. 8,00.

Føres i alle brancheforretninger

*N. Jacobsen Elektriske
Dansksted & Co.*

Etablert 1891 — Oslo

Firmaets grunnlegger - Nicolay Johannes Jacobsen

Verkseier Nicolay Johannes Jacobsen ble født i 1864. Etter å ha arbeidet som tekniker i Bell telefonkompaniets verksted i Kristiania, reiste han til Tyskland for å studere teknikk. Senere arbeidet han et par år hos Siemens & Halske i Berlin. Etter tilbakekomsten til Norge fikk han stilling i Telefonselskapet i Kristiania. Men etter et kort virke her, begynte han den 21. april 1891 sitt eget verksted i Lille Grensen.

Sammen med en assistent startet han med reparasjoner for telefonkompaniet. Med Nicolay Jacobsens gründerånd og umåtelige interesse for teknikk, startet han med utviklingen av nye apparater. Fra verkstedet hans kom det ene interessante produkt etter det andre. Telefonapparater, telegrafapparater, brannsignalapparater, finere elektriske måleinstrumenter, fysiske undervisningsapparater, apparattavler, elektromedisinske nyskapingner - herunder røntgenapparater. Alt ble utviklet og konstruert av grunnleggeren selv.

Verkseier Johannes Nicolay Jacobsen

Medarbeidere i bedriften rundt århundreskiftet.

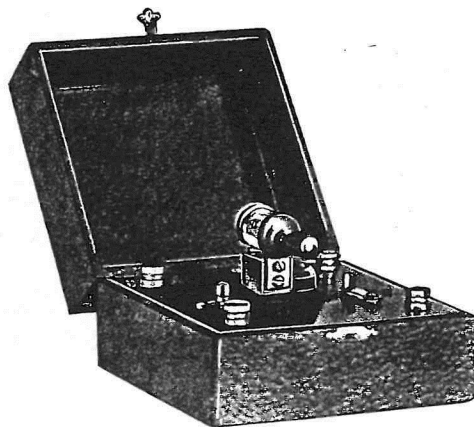

Verkseieren var en anerkjent kapasitet på sitt felt og utførte blant annet en rekke vanskelige vitenskaplige arbeider for professor Birkeland. Blant annet bygget han den kjente Birkelandkanonen. En elektrisk kanon som skulle kunne skyte fra Kristiania til Stockholm. Eksperimentet ble mislykket, men det førte senere til den verdensberømte Birkeland-Eyde lysbue ovenfor produksjon av oksydert kvelestoff. Indirekte var vår grunnlegger medvirkende i eksperimenter og bygget apparater som senere førte til produksjon av kunstgjødsel på Rjukan og etableringen av Norsk Hydro.

Han fortalte selv at hans interesser opptok ham dag og natt, og at det ofte var vanskelig for ham å sove fordi han måtte tenke på sine innviklede apparater. Overanstrengt av arbeid ble han syk ved påsketider i 1906 og døde senere på året i en alder av 42 år.

Da han døde etterlot han seg ikke mindre enn 32 patenter og et livsverk som fortsatt lever i beste velgående. Etter hans død drev enken bedriften fram til 1912. Da ble N. Jacobsen elektriske verksted et aksjeselskap, og en ny kapasitet i norsk elektronisk miljø, Karl H. Haug, overtok den daglige ledelsen. Han ledet bedriften fra 1913 til 1968 da han trakk seg tilbake etter 55 år som daglig leder og i en alder av 78 år.

Krystalmottageren «Smaaen».

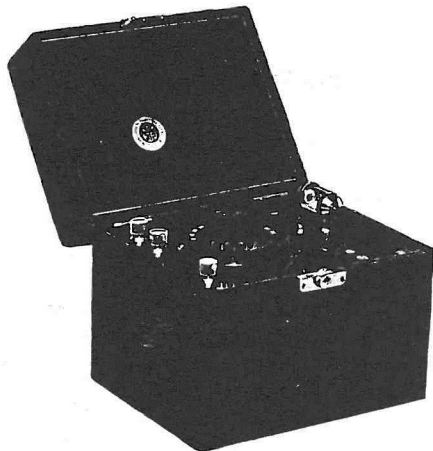

Apparatet er indebygget i smukt og solid etui med laak. Dimensjoner $12 \times 12 \times 7,5$ cm. Alle enkeltdele er av forniklet messing og er monterte paa ebonitpanel. Apparatet er utstyrt med kapslet krystaldektektor, av den i nærværende katalog beskrevne type som er forsynet med et overordentlig følsomt krystal. Apparatet har anordning for grov- og finavstemning, som dækker det almindelige bølgeomraade for rundtelefoni, og er et lydsterkt apparat, som mere end tilfredsstiller de krav, som stilles til en enkel og billig krystalmottager.

Pris kr. 17,00.

Krystalmottager

Type K.

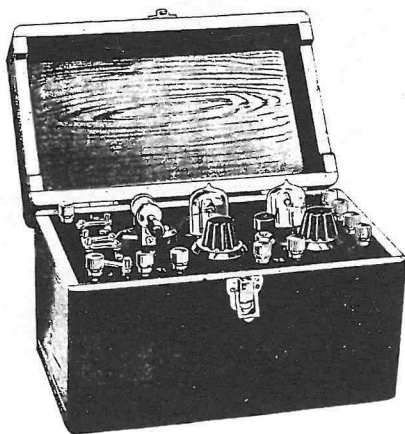

Apparatet er indebygget i solid eketræs kasse med laak og er forsynet med smeklaas og bærerem. Det leveres med sort eller brun kasse. Dimensjoner $19 \times 15 \times 15$ cm. Apparatet er utstyret med fast utskiftbar spole og variabel avstemningskondensator samt kapslet krystal, detektor, av den i nærværende katalog beskrevne type, som er forsynet med et overordentlig følsomt krystal. Alle deler er fast monteret paa ebonitpanelet, hvorved den høieste grad av isolasjonsevne er opnaad. Det er et meget lydsterkt og følsomt apparat, anvendelig for en hvilkensomhelst bølgelængde ved utskiftning av spole.

Pris kr. 70,00

Kombineret Krystalmottager og Tolampe-Forsterker

Type K. 2. L.

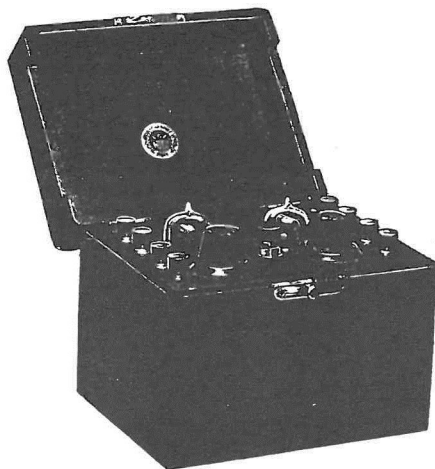

Apparatet er indebygget i solid eketræs kasse med laak og er forsynet med smeklaas og bærerem og leveres i sort kasse. Dimensjoner $25 \times 16 \times 18$ cm. Apparatet er en krystalmottager, sammenbygget med to-rørs lavfrekvens-forsterker. Det er beregnet for drift av en hvilkensomhelst høittaler av normal utførelse indenfor det omraade, hvor et krystalapparat gir en tilfredsstillende tonestyrke og vil da erstatte et trelampe-apparat. Mottageren har anordning for grov- og finavstemning samt for utkobling av overflødige spolevindinger, hvorved der oppnaaes en skarp avstemning. Apparatet dækker det almindelige bølgeomraade for radiotelefoni (200—600 meter). Det er utstyret med den i nærværende katalog beskrevne krystaldetektor og er alle dele av præcisjonsutførelse og monteret paa ebonitpanel. Laakket har utsparinger paa siden, som tillater lukning av apparatet uten frakobling av ledningerne. Angaaende dette apparats lavfrekvens-forsterker, saa er denne identisk med vor tolampe-forsterker, type F. 2. L., hvorfor henvises til beskrivelsen av denne. Ekstraklemmer tillater apparatet anvendt som krystalmottager for hodetelefon. Dette mottagerapparat er kompakt, let transportabelt og av et meget smukt utseende. Det er et ideelt apparat for drift av høittalere inden nævnte omraade og gir en sterk, klangfuld tone.

Pris uten lamper kr. 170,00.

Tolampe-Forsterker

Type F. 2. L.

Apparatet er indebygget i solid eketræs kasse med laak forsynet med smeklaas og bærem og leveres i sort eller brun kasse. Dimensjoner $19 \times 15 \times 15$ cm. Det er en transformator-koblet to-rørs lavfrekvens-forsterker beregnet til drift av høittaler, og kan anvendes i forbindelse med et hvilkensomhelst krystalapparat eller lampeapparat, som gir en tilfredsstillende tonestyrke i hodetelefon. Apparatets enkeltdeler er i præcisjonsutførelse, utprøvet og omhyggelig montert paa ebonitpanel. Laakket har utsparinger paa siden, som tillater lukning av apparatet uten frakobling av ledningerne. Forsterker-apparatet har en stor forsterkningsevne og en forvrængningsfri musikalsk gjengivelse, og kan benyttes til drift av alle høittalerhorn av normal utførelse. Med en vender kan den ene eller begge lamper slaas paa, alt efter den forsterkningsgrad, som er nødvendig. Forsterkeren er utstyrt med en klemmeanordning, som tillater tilkobling av negativ gitterhvilespænding. Forsterkeren kan anvendes med lamper for akkumulatorbatteri eller torelementer, efter ønske. Forsterkeren kan ogsaa utrustes med specielle kraftforsterkerrør og vil da kunne drive meget store høittalere for forsamlingslokaler, restauranter, hoteller o. l.

Pris uten lamper kr. 120,00.

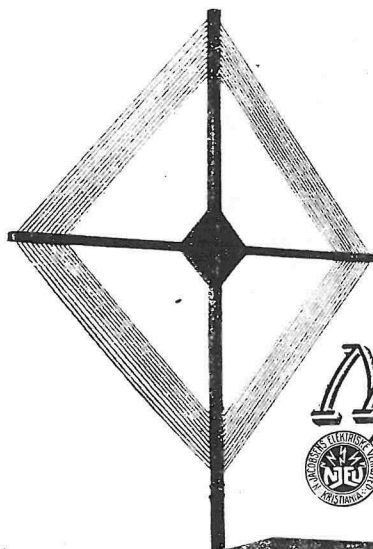
1927

JACOBSEN'S SUPER-HETERO-DYNE-APPARAT

I disse dage bringer vi paa markedet det første norskbyggede super-apparat med 8 lamper, indbygget i vakker laasbar mahognykasse.

DET har den fordel fremfor andre super-apparater, at det kan bruges for alle bølgelængder, helt fra ca. 60 til 3000 meter.

OVERALT og næsten aaret rundt tar apparatet ind de fleste europæiske stasjoner med kraftig og ren tone paa høitaler. Det er kvalitetsapparatet til den rimelige pris, det apparat De har ventet paa.

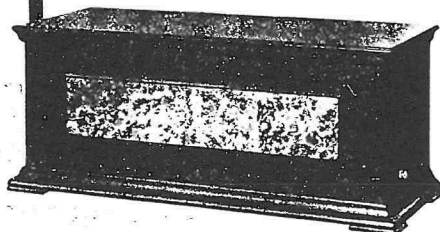

*N. Jacobsen's Elektriske
Værksted*

ETABLERET 1891

OSLO

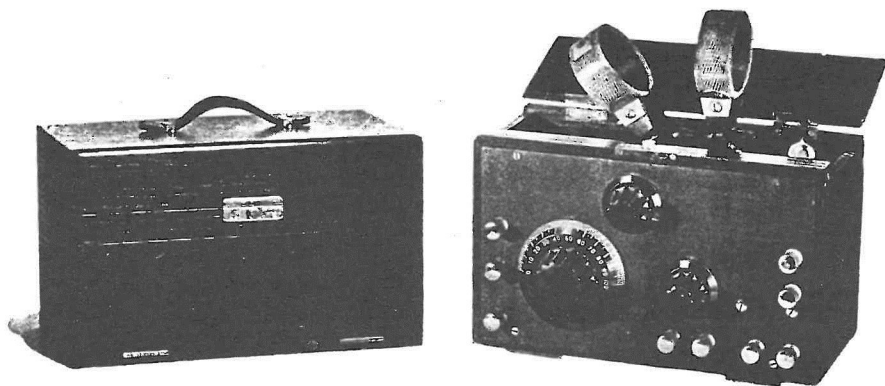

Bygget av os i samarbeide med det verdenskjendte firma General Electric & Co., London.

Forlang prislister og nærmere oplysninger

Enlampeapparat

Type D.

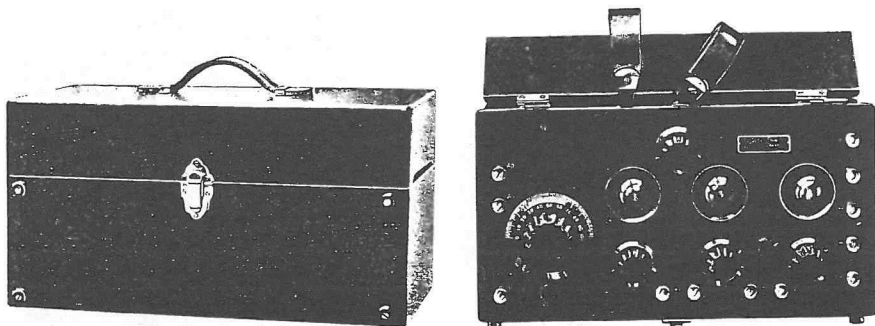

Apparatet er indebygget i solid eketræs kasse med laak forsynet med smeklaas og bærem og leveres med sort eller brun kasse. Dimensjoner $25 \times 16 \times 18$ cm. Apparatet er utstyrt med utskiftbare spoler og anordning for serie-parallelforbindelse av antennekondensator og spole og kan derfor anvendes for alle stasjoners bølgelængder. Med det spolesæt, som medfølger apparatet, er bølgelængdeområdet ca. 280–550 meter og dækker saaledes de fleste europæiske stasjoner uten utskiftning. Apparatets enkeltdeler er av præcisjonsutførelse, utprøvet og omhyggelig montert paa ebonitpanel. Spoleholderen, som er av den i nærværende katalog beskrevne type, tillater en meget fin indstilling av reaksjonsspolen til korrekt forsterkningsgrad, hvorved man kan opnaa stor tonestyrke og skarp avstemning uten at sætte antennen i forstyrrende svingninger. Apparatet, som er enkelt at behandle, er følsomt og lydsterkt og under nogenlunde gunstige mottagerforhold, vil man kunne motta fra de skandinaviske, engelske og tyske stasjoner med god lydstyrke i telefonen. Da apparatet er av smaa dimensjoner, solid og helt lukket, er det let at transportere. I apparatet kan anvendes saavel akkumulatorer som tørrelementlampe og det vil i sidste tilfælde egne sig særlig godt til at medbringes paa landsteder og hytter, i seilbaater o. l.

Pris inklusiv 4 spoler uten lampe kr. 135,00.

Trelampeapparat

Type D. 2. L.

Apparatet er indebygget i sort, solid eketræs kasse med laak, forsynet med smeklaas og bærerem. Laakket har utsparinger paa siden, som tillater lukning av apparatet uten frakobling av ledningerne. Dimensjoner $35 \times 18 \times 18$ cm. Apparatet har reaksjonskoblet detektorlampe, efterfulgt av to transformator-koblede lavfrekvens-forsterkere, og er utstyrt med utskiftbare spoler og anordning for serie-parallellforbindelse av antennekondensator og spole. Det kan derfor anvendes for alle stasjoners bølgelængder. Med det medfølgende spolesæt er bølgelængde-området ca. 280–550 meter og dækker saaledes de fleste europæiske stasjoner, uten utskifting. Den bevægelige spoleholder, av den i nærværende katalog beskrevne, patenterte type, tillater en meget fin indstilling av reaksjonsspolen til korrekt forsterkningsgrad, hvorved man kan opnaa stor tonestyrke og skarp avstemning, uten at sætte antennen i forstyrrende svingning. Avstemningskondensatoren er utstyrt med finavstemning. Apparatet er forsynet med klemmer saa man kan faa separat anodespænding for detektorlampen og forsterkerlampene og har likeledes anordning for tilkobling av negativ gitterspænding for forsterkerlampene. Fordelene ved disse anordninger er at apparatet kan benyttes med alle typer av lamper, og at disse faar den bedste utnyttelse. En venderanordning tillater anvendelse av en, to eller tre lamper efter behov. Apparatet kan benyttes med akkumulatorlamper eller tørelementlamper og kan ogsaa styres med specielle kraftforsterkerlamper. Alle enkeltdele er av præcisionsutførelse, utprøvet og montert paa ebonitpanel. Apparatet er særlig beregnet for drift av høitaller inden ca. 150 km. fra en normal senderstasjon og vil under gode mottagerforhold gi bra lydstyrke i høitalleren ogsaa fra utenlandske stasjoner.

Pris inklusiv 4 spoler uten lamper kr. 225,00.

HVOR GÅR VI, KJÆRE RADIOTER?

For relativt få år siden var radiosamling en billig hobby. De som var så heldige å begynne en samling før 80-tallet har fått mesteparten gratis, eller for en symbolsk sum.

Men, under jappetida begynte vi samlere virkelig å få føling med etterspørselen på gamle radioer og grammofooner. Prisene føk i været!

Nå er jappetida over.

Brukte hus og biler er halvert i pris.

Norge er på vei mot bønn, men det ser ikke ut til å ha påvirket radioprisene.

Mange mener fortsatt at alle gamle radioer er verdifulle og forlanger "eventyrlige summer" for ting som riktig nok kan være sjeldne, men ikke på langt nær sjeldne nok til å rettferdiggjøre prisen.

NOEN UREALISTISKE EKSEMPLER FRA DET SISTE ÅRET:

Jeg var nylig borti et individ som forlangte 4.000 kr. for en tvilsom Huldra 4 (med bløff prisreferanse til NHRF)!

Eller, hva med forlangende på 1.500 kr. for en pill råtten Høvding 10, eller 12.000 kr. for en nesten ubrukt Radionette Kompass i original-eske, eller 2.800 kr. for et Telefunken 33 WL vrak uten høyttalerkasse, eller 1.800 kr. for en ordinær Sierra bakelitt, eller 1.000 kr. for en Sølvsuper 4. Jøss, bevares!

Vedkommende, som forlangte 12.000 kr. for sitt prakteksemplar av Kompassradioen, påstod etterpå at han hadde fått 8.000 kr. for radioen. Kjøperen måtte i så fall vært en dopa japp, forvirra samler, eller så var prisen en bløff.

BRUKTHANDEL FILOSOFI

Jeg har god kontakt med endel brukthandel-/antikk utsalg. For 8-10 år siden ville de helst ikke ta inn gamle radioer.

Noen forteller at de nå regelmessig blir støvsuget av radioter, som betaler det som forlanges, eller byr over hverandre.

Som en brukthandler sa: "Jeg kjører standardpriser på ca. 400 kr. og radioene forsvinner. For mer spesielle ting tar jeg ca. 1.000-1.500 kr. og det forsvinner også, faktisk har jeg fått opptil 4.000 kr. for noen radioer."

Enkelte brukthandlere benytter seg også av folks uvitenhet. Jeg kan nevne et konkret eksempel på at et RCA radiokabinett fra tidlig på trettitallet ble kjøpt inn for 800 kr. og solgt ut igjen for 3.800 kr.

~~Dette ville prismyndighetene under vanlige om-~~
stendigheter sagt var ublu fortjeneste, men hos brukthandlere går alt an.

Men, ikke alle brukthandlere er like prisbevisste. Nylig kjøpte jeg en Radionette Jubileumsuper for 50 kr. Den var i full orden, og like strøken som den som gikk på fjorårets auksjon for ca. 500 kr.

Jeg fikk i fjor en strøken 1929 mod. Philips "mini Skaugum" for 500 kr. og et annet sted fikk jeg en stor 1925 mod. Western Electric diskhøytaler for 200 kr. En 1930 mod. Løwe høytaler i trekasse ble kjøpt for 50 kr.

Men, dette er de få hederlige unntak jeg har opplevet hos brukthandlere de siste to-tre åra.

HVA MED OSS?

Jeg har tidligere nevnt jappetida og brukthandlere.

NRHF må også bære en god del av skylden for det høye prisnivå. Vi har organisert samlingen av radioer. Våre prislister fra auksjoner brukes av andre som typiske minimumspriser. Sammen med jappekulturen og brukthandlerne er det vi som har lagt grunnlaget for etterspørselen og prisnivået.

Vi kan neppe skyld på Ola og Kari, kan vi vel?

Det er mange av oss som samler udiskriminert, d.v.s. skal ha størst mulig samling.

Enkelte samlere sitter derfor med mange eksemplarer av samme modell.

Enkelte av oss er spesialsamlere og da kan tusenappen(e) sitte løst, hvis akkurat det apparatet du mangler dukker opp.

Det er også noen luringer blant oss, som selger/bytter bort katta i sekken.

Mange apparater sirkulerer internt i miljøet og for hver gang et apparat skifter eier stiger prisen litt.

Noen av oss driver også nærmest "bissness" med kjøp og salg av radioer, og her gis det ikke ved dørene.

Som et eksempel kan jeg nevne at en av mine tidligere arbeidsgivere i radio-elektrobransjen for endel år tilbake ga bort gratis en pen samling krigsmateriell han hadde fått like etter krigen.

Det var en god del snadder i samlingen.

Han ble temmelig forbannet da han senere oppdaget at samlingen ble stykket opp og solgt for opptil tusenvis av kroner pr. stk. Resultatet ble at han ikke tåler trynet på radiosamlere og kaster på dynga det han måtte få inn av gamle radioer.

KAN VI GJØRE NOE MED PRISPROBLEMET?

Vi kan øke tilgangen på apparater.

Averter i aviser, ring på dører, heng opp lapper på supermarkeder, putt lapper i postkasser. Om prisen som forlanges er for høy, eks. 500 kr., kan du vifte med 200 kr. under nesa på allmuen, og apparatet blir som regel ditt.

Vær litt tålmodig, gi fanden i folk som forlanger ublu priser, før eller siden får du samme apparat til hyggeligere pris. (Eksempel; jeg har i et par år vært på jakt etter Huldra 4 i bordmodell og kabinett. Prisene har hele tiden variert rundt 1.000 til 1.500 kr. stk. Jeg har vært tålmodig og fått begge apparater for rundt 500 kr. stk.)

Dersom storsamlerne frigir noen av sine multi-dubletter ville også tilgangen bli større.

Dersom vi samarbeidet litt bedre på eksterne auksjoner kunne også prisene bli lavere.

Dra ut på landsbygda. Hold deg unna steder hvor det finnes storsamlere, de har som regel støvsuget området og skapt prispress. (Bruk NRHF's adresseliste.)

Hva er så poenget med at prisene burde være lavere?

Det vil gi nybegynnere, småsamlere og "ufor-muende" råd til å skaffe seg en godbit eller to, uten å være helt idiot.

Det ville gi spesialsamlere mulighet til å komplettere samlingen, uten å måtte ta opp banklån.

Formålet med NRHF og dets medlemmer er jo å ta vare på og restaurere gamle, bevaringsverdige apparater, ikke primært å øke kroneverdien på et apparat, eller på sin samling. Jeg blir derfor noe betenkt når jeg ser/hører denne type kommentarer i NRHF/Hallo, Hallo: "apparatet gikk for loppemarkedspris/halv pris/billig/latterlig lav pris", osv., osv. Hva er det vi snakker om? En hobby, eller bissness?

NRHF's SOMMERAUKSJONER

Disse er verd et langt kapittel, men jeg skal være kort.

Det gjennomsnittlige prisnivå er ikke avskrekkende, la oss si 100-200 kr. pr. apparat, men da snakker vi om dusinvare. Vanlige godbiter må du som regel betale rundt 500-1.000 kr. for. Virkelige godbiter koster ofte mye mer! Av og til blir prisene på vanlige godbiter helt hysteriske. Ved årets sommerauksjon ble det solgt et par apparater for ca. 2.000 kr. stk., som på forhånd var vurdert til under kr. 1.000 kr. (ca. 2.000 kr. er jævlige mye for en tradisjonell Folkemottaker).

Det samme skjer hver gang: Majoriteten faller av ved en realistisk pris, mens to-tre samlere fortsetter å sloss til prisen er det dobbelte.

"Moro" sier noen, "det er livet" sier andre, "sprøtt" sier mange!

NRHF-forsamlingen er ganske profesjonell, så en nybegynner som tror han kan få en godbit til en billig penge vil som regel drite på draget!

Mitt første møte med sommerauksjonen var en sjokkopplevelse! Takk, jeg føler meg litt bedre nå.

OVER OG UT!

Mitt innlegg er tenkt som en velment provokasjon og ikke som surmulende syt og klag fra en som ikke har råd til å være med på leken. Jeg tilhører den såkalte middelaldrende fløtegenerasjonen, gjeldfri og i godt betalt jobb. Jeg kan derfor prismessig følge de fleste til døra, og vel så det!

Men, det er ikke det som er poenget!

Poenget er at gamle radioer stort sett er defekt skrot, som egentlig burde havne på dynga. Men, noen av oss synes det er artig å mekke på slikt skrot. Ofte krever disse halv-vrak timer på timer og en god del kroner for å bli presentable. At en pent behandlet, eller topp restaurert, fungerende radio bør koste endel er jeg helt enig i. Men, dessverre mesteparten av det som kjøpes dyrt er halv-vrak, som eieren ikke har hverken tid eller forutsetninger til å restaurere.

Poenget er også at det burde vært mulig for de mindre heldige å bygge opp en liten anstendig samling, uten å måtte ta opp banklån! Og, for å være ærlig; Det føles bedre å godsnakke til en 200 kroners godbit, enn om samme radio skulle kostet 2.000 kr.

Kanskje er jeg helt utafør? Hva mener andre om saken?

Med radiotisk hilsen

Erik Steen

**JEG FØLER MEG TRYGG
DELENE HAR JEG FRA**

RADIOTILBYGG

Boks 4644 - OSLO

TFA 1952

Radio

GRATIS BYGGERETTELSENING til 1, 2, 3 eller 4 rørs møllaker mot svarporto. Største lager av alle sorter radiomateriell for amatører til dagens billigste priser. ALLE DELER TIL KONSTRUKSJONENE I TFA LEVERES OMGÅENDE.

ILLUSTRERT PRISLISTE og en HANDBOK FOR RADIOAMATØRER mot kr. 2.— + porto.

Electrofon Radio

BOKS 80 - PARADIS - BERGEN

AVERTER

ABONNER

**NORSK
RADIO**

OVERSIKT OVER TIDLIGERE PUBLISERTE ARTIKLER I HALLO, HALLO

1/85	Krigstidens radioapparater, del 1, av Tore Moe	3
	Marconistasjonen på luftskipet "Norge"	12
	Odeurofonen	13
	Prøverapport, Norsk folkemottaker	14
2/85	Restaureringstips/Egne erfaringer, av Tor vd Lende	4
	Tandbergs radiofabrikk	5
	Kløftasenderen	9
	Drammens radio	11
3/85	Transportable sender/mottakere	3
	Thomas A. Edisons vinterbolig og laboratorium	
	av Jarl Nygård	9
	Reparasjonstips, av Leif Aasen	10
	Med Sabor til Lutsi	11
	Is Broadcasting wanted?	17
4/85	Internasjonal suksess for norske radio-ingeniører	5
	Samler treff i Schwartzwald, av Leif Aasen	9
	En sender peiles inn	11
5/85	19-settet, av Arnfinn Manders	3
	Huldra 1	5
	Norsk radio, Radioutstillingen i Trondheim 1926	11
	Professor A. S. Popoff, av Tore Moe	15
	Litt om radioforsøk i ingeniørvåpenet i 30-årene,	
	av K. W. Tønnessen	16
	Om krymplakkering, av Leif Aasen	19
1/86	Huldra 2	7
	Reiserapport fra Harpenden, av Leif Aasen	13
	Drammen radio igjen	17
	Krystallapparat for høyttaler	19
	Mottageren "Lettvint"	21
2/86	Huldra 3	5
	EBs radioproduksjon, del 1, av Tore Moe	9
	Armstrong superregenerator, av Kaye Weedon	17
	Moderne kjeglehøyttaler, av Kaye Weedon	20
3/86	Huldra 4	5
	Elektrisk Bureau, del 2, av Tore Moe	13
	Eksponentialhornet, av Kaye Weedon	15
	Loud Speaker Horn Design	19
4/86	Theta-gruppen, av Erling Langemyr	3
	Huldra 5	5
	Elektrisk Bureau, del 3, av Tore Moe	11
	Å lage radiorør av transistorer, av Bo Lenander	17
5/86	Huldra 6 og 7	5
	Elektrisk Bureau, del 4, av Tore Moe	9
	Radiobørs i Holland, av Leif Aasen	15
	The Communications & Electronics Museum, av	
	Ragnar Otterstad	19

6/86	Huldra 8	5
	Elektrisk Bureau, del 5, av Tore Moe	11
	Alexandersdongeneratoren, av Tore Moe	17
	Krystallapparatet	19
Nytt format, A-5.		
7/86	Alexandersondagen, av Tore Moe	4
	Huldra 9	9
	Høytalerens utvikling gjennom tidene, Tor vd Lende	13
	"Vedbjørn dro på til 17 watt sinus - da sprakk talespolen" av Kaye Weedon	15
	Litteratur for fonograf og grammofoninteresserte, av Tor vd Lende	18
	Besøk ved det tyske kringkastingsmuseum i Vest-Berlin, av Erling Langemyr	19
	Elektrisk Bureau, del 6, av Tore Moe	22
1/87	Historien om den illegale norskbygde sender/mottaker OLGA, av Erling Langemyr	12
	Julehandel og radiobørs i november, av L. Aasen	17
	På radioshopping i London, av Tor vd Lende	19
	Norske frimerker med telekommunikasjonsmotiv, av Erling Langemyr	21
2/87	Historien om "OLGA", av Erling Langemyr	9
	Norges første faste radiosamband, av Tore Moe	14
	Radiosamlerens "frimerkekatalog", av Tore Moe	22
	Bygg selv en radio, av Tor vd Lende	24
	Amerikansk surplusmateriell, av Tore Moe	25
3/87	Radiosambandet innen MIL-ORG, av Erling Langemyr	12
	Hvorledes jeg opplevde noe av radioens barndom, av Leif Aasen	17
	Sender BC-610, av Richard Folgen	24
4/87	Skar i Maridalen, av Tore Moe	5
	Min radiohobby, av Stein Torp	9
	Antikknett, av Magne Øverbø	11
	En radiohistorie, av Tor vd Lende	15
	Se opp for forfalskninger, av Erling Langemyr	17
	Litt om krigsradioutstyr, av Willy Simonsen	19
	Birger Holt er død	25
	Morsum Magnificat, av Tony Smith	26
5/87	Båndopptakerens historie, av Alf Bjerk Danielsen og Jan Wiig	4
	CRUX - den illegale radiostasjonen, av E. Langemyr	12
	En radiohistorie, av Tor vd Lende	17
	Litt om krigsradioutstyr, del 2, av Willy Simonsen	19
	Kraftforsyning til GRC-9, av Tore Moe	25
	Antikknett på VHF, av Arnfinn Manders	26
1/88	Lieben-røret, av Kaye Weedon	4
	Skal vi bygge en replika av "OLGA"? av E. Langemyr	11
	Robert von Lieben og hans verk, Sigmund Strauss 1924	18

2/88	Vi banker på hos: Håkon Fjellhaug, av Tor vd Lende	9
	En radiohistorie, av Tor vd Lende	11
	OLGA-prosjektet, av Erling Langemyr	13
	Da har du en hobby... av Vidar Finnstun	17
	Fuller phone, av Louis Meulstee	20
	Innspilt lyd før Edisons phonograf, av Tom Valle	23
	Norske radiomottakere	27
	TV historie, av Tore Moe	30
3/88	Innspilt lyd før Edisons phonograf? av Kaye Weedon	16
	En radiohistorie, av Tor vd Lende	17
	Tidssignaler i norsk radio fra 1925, av Thor Ormestad	19
	Radiosettet 3Mk2 - eller bedre kjendt som "BERIT"	
	av Erling Langemyr	20
	SUTEL 40, av Louis Meulstee	26
	En bitteliten godnatthistorie, av Tor vd Lende	30
4/88	Nytt æresmedlem: John Brown, av Tore Moe	5
	Stor radioaktivitet på Voss, av Gunnar Midtun	8
	Litt om vedlikehold, restaurering og overflate-	
	behandling av treverk, av Tom Valle	11
	OLGA-prosjektet, senderen, av Erling Langemyr	14
	Vi banker på hos: Fredrikstad kringkaster, av	
	Tor vd Lende	22
	En radiohistorie, av Tor vd Lende	25
	En feriehistorie, eller reisen til Sverige for	
	å se på radioer, av Tor vd Lende	27
5/88	Referat fra seminaret (krigens radioutstyr),	
	av Tore Moe	6
	Specialforsterkere, av ing. Øyvind Fougner	13
	AN/GRC-9, av Tore Moe	15
	Kolberg-Skagmo radioen, av Tor Marthinsen	16
	Tors hjørne, av Tor vd Lende	19
	Min radiohistorie, av Bjarne Selnes	22
	Litt om vedlikehold, restaurering... del 2, av	
	Tom Valle	24
	Grammofoninteresserte samlere, av Leif Aasen	26
1/89	An Orkeney Wireless Museum GM8BFG, by John Brown	10
	Amplitudemodulasjonen lever fortsatt på amatør-	
	båndene! av Magne Øverbø	12
	Glødespenning til Torn E.b eller lignende	
	radioutstyr, av Magne Øverbø	13
	Vi banker på hos: Kent Karlson, av Tor vd Lende	15
	Olga-prosjektet, av Richard Folgen	21
	Sluttkommentar fra Richard, av Richard Folgen	23
	Testing av senderen (Olga), av Erling Langemyr	25
	Olgaens far, Salve Staubo er død, av Erling Langemyr	27
	Olga-prosjektet, MF-trafo 465 KHz, av Stein Tørp	28
2/89	Vi banker på hos: Solradioen - Halden, av Tor vd Lende	16
	Litt om vedlikehold, etc, del 3, av Tom Valle	24
	Olga-prosjektet, beatoscillator 464.2 KHz, av Stein	
	Tørp	28
	Kolberg Skagmo & Co nok en gang, av Tor Marthinsen	29

3/89	En radiooveraskelse i ferien, av Erling Langemyr	14
	Hello! London Callong! av Tor vd Lende	16
	En ny bytur, eller historien om gamle opel, av Tor vd Lende	25
	Historical developement of British Army "Man Pack" radiosets. Part 1. By Louis Meulstee	28
4/89	Våre nye æresmedlemmer: Olav Færøvik, Sverre Lund og Anton Klaveness	4
	Norsk Radiohistorisk Museum, av Årstein Risan	6
	Radioapparatene inndras høsten 1941, av Bjarne Selnes	9
	Møte hos Rolf Riise, og miniauksjonen, av Tor vd Lende	17
	Vi var der; RLL's innkjøpsmesse på Info-Rama, av Tor vd Lende	19
	Smånytt fra utlandet, av Leif Aasen	21
	Trolløye, eller tuning indicator, av Nils Mathisen	23
	Historical developement of British Army "Man Pack" radiosets, Part 2, by Louis Meulstee	27
5/89	Var det et høyttaleranlegg ? av Tor Ormestad	9
	Svenskesuperen og PCR-mottakeren, av Erling Langemyr	12
	Vi banker på hos: Kjell Vidar Olsen, Grammofon- og antikk-mekanisk verksted på Rodeløkka, av Tore Moe	13
	Frem fra glemselen, eller husker du, av Tor vd Lende	15
	Olga-prosjektet, av Erling Langemyr	22
	Tyskernes hemmelige radiotjeneste i Norge før og under krigen, av Rudolf Staritz	23
	Listening Stations, by Louis Meulstee	28
1/90	Radiofrimerker, av Tore Moe	13
	Et spennende prosjekt, av Tor vd Lende	16
	Olga-prosjektet, den ferdige replika, av Erling Langemyr	22
	Tyskernes hemmelige radiotjeneste i Norge før og under krigen, del 2, av Rudolf Staritz	24
	Finn I. Willoch er død, av Erling Langemyr	28
	Earth current signalling - the history of the power buzzer, by louis Meulstee	29
2/90	Litt om behandling av et trelampers apparat	21
	Hvordan lærer man at morse	22
	En halv nordmann i Holland, og hans historie, av Leif Aasen.	23
	Kraftforsyning for batterimottakere, av Tor Marthinsen	26
3/90	Antikknett, quo vadis, av Arnfinn Manders	9
	Superregenerativ mottaker med h.f. trinn, av Arnfinn Manders	10
	Mark XV, sender/mottaker, av Erling Langemyr	11
	British Rear Link Radio Communication... Sender 76 and Receiver R109, by Louis Meulste	29
4/90	Nytt æresmedlem: Jon Ulvensøen	5
	På besøk hos Gunnel og Tommy, av Tore Moe	7
	N.Jacobsen Elektriske Verksted A/S, av Tore Moe	13
	Antikknett, quo vadis, av Arnfinn Manders	16

Superregenerativ mottaker med h.f. trinn, av Arnfinn Manders	17
Den russiskbygde sender/mottaker SEWER, av Erling Langemyr	21
British Rear link Radio Communication... part 2, by Louis Meulste	29
5/90 Reiret i Gudbrandsdalen plyndret, av Tore Moe	8
Radioarkiv frå krigsåra, av Gunnar Midtun	9
Radionette, leserbrev fra Fr. Hildish	11
Tandberg Radiofabrikk, av Tore Moe	13
Radiosangen og "Radio-grammofonplater", av Bjarne Selnes	15
Kleinfunksprecher d, av Jørgen Fastner	24
NRS-100, eller "Den grønne kassa", av Tore Moe	28
1/91 Hvor går vi hen?, av Tor van der Lende	6
Antikknettet på 2-meter, av Arnfinn Manders	8
Tornisterfunkgerat d2, av Jørgen Fastner	16
Vi banker på hos: Jan-Erik Steen, av Tor van der Lende	22
Et interessant hefte, av Bjarne Selnes	25
"LISBETH", den illegale norskbygde mottaker, av Erling Langemyr	28
2/91 Special Event Station PA6LIB	7
Samuel Morse 200 år, av Erling Langemyr	27
Saved by radio, by Louis Meulstee	28
3/91 Tips om jording, av Erik Steen	8
Radiotens "julekveld", av Vidar Finnstun	11
WT-2, en norskbygget militær walkie talkie, av Tore Moe	29
4/91 Anodespenning til bærbare batteriradioer, av Arnfinn Manders	6
Den første radoiosending over atlanten - et 90 års jubileum, av Karl-Ludvig Grønhaug	8
AM-kjøring på 3820 KHz, av Tore Moe (NR 184)	17
Go'bok, av Erik Thomassen	18
Radiosett type WT-3, av Erling Langemyr	20
Radiosett VHF-6/AM, av Erling Langemyr	26
Gamle selvbyggerbeskrivelser, av Tore Moe	29
The Heliograph, by Louis Meulstee	37
1/92 Frå ein Svalbardtur, av Ernst Rykkje	5
Radio Bygones, av Erling Langemyr	9
På radioutstilling i Drammen, av Karstein Karlsen	11
Re-generering av "Trolløye" eller avstemnings-indikator, av Nils Mathisen	14
Småen lokal og litt til, av Tor van der Lende	19
Elektrisk Bureau, del 1, av Erik Steen	22
Kurer med 1LA6, av Tor Marthinsen	26
Go'bok, av Erik Thomassen	30
Radiosett NO/PRC-111, av Erling Langemyr	32
Feldfunksprecher b1, av Jørgen Fastner	34
The HRO in the British Army, by Louis Meulstee	39

2/92	Restaurering av gamle batterimottakere, av Arnfinn Manders	5
	Lakkering av gamle radiokasser, av Kristen Solhaug	5
	Bruk av 6-m båndet, av Arnfinn Manders	6
	NRHF aktiviteter på 6m båndet, av Arnfinn Manders	8
	Traskesnakker, modell ca. 1950, av Nils Mathisen	9
	En god bærbar 6m traskesnakker, av Arnfinn Manders	11
	Radiokrystall, av Franz Golle	13
	Radiostasjoner, leserinnlegg fra Kristen Solhaug	13
	Restaurering av gammel bakelitt, av Erik Steen	14
	Go'bok 7, 8 og 9, av Erik Thomassen	15
	Elektrisk Bureau, del 2, av Erik Steen	17
	Go'bok, av Tor van der Lende	31
	Torn.E.b., av Jørgen Fastner	36
	Saved by radio (2), by Louis Meulste	42
3/92		
(39)	6-meter test, av Arnfinn Manders	8
	Museums-guiden, av Jørgen Fastner	10
	Rengjøring av skala på gamle radioer, av Erik Steen	12
	Krigshistoriske videoer til leie, av A. Manders	14
	EB, del 3, av Erik Steen	15
	Et lite eventyr om nøkken, av Tor van der Lende	25
	Gutta på skauen, av Erling Langemyr	27
	Gamle bilradioer, av Erling Langemyr	30
	Den siste radioreparatør, av Magne Lein	32
	Kurer, av Fredrik c. Hildish	35
	VLF-Hva foregår på de lengste bølger? av Tore Moe	39

FRA OLD GRAMOPHONES
AV BENET BERGONZI

(Left) A Kämmer und Reinhardt gramophone with original horn, about 1894. (Centre) A 1908 New Melba, a Gramophone Company de luxe model, one of the last with a metal 'Morning Glory' horn before laminated wood was adopted in the upper price range. (Right) An entirely plated Nickel King from Symphonion of Leipzig, with inferior parallel-bore tone arm.

The Gramophone Company loaned a top-of-the-range Monarch with wooden horn to Captain Scott's last expedition, 1910-13. This photograph was taken in Antarctica in 1911.

ERSTATNING FOR 4 VOLT VEKSELSTRØMSRØR

av

Arnfinn M. Manders, LA2ID

Mange av oss har sikkert en gammel europeisk vekselstrømsradio, laget før 1937, hvor vi mangler ett eller flere rør for å få apparatet til å spille. rør til gamle mottakere er ikke alltid lette å få tak i, og hvis de kan skaffes er de ofte temmelig dyre. En erstatning kan derfor ofte være et godt alternativ.

Apparater som er produsert i Europa før 1937 har rør med en glødespenning på 6.3 volt. Det går derfor ikke uten videre an å montere inn et moderne rør i sokkelen til et defekt gammelt rør. Det finnes imidlertid noen få unntak, nemlig noen av P-rørene som er laget for TV-apparater. Her følger en liste:

Type	Funksjon	Glødespenning
PC 86	Triode	3,8 V
PC 88	Triode	3,8 V
PC 92	Triode	3,1 V
PC 93	Triode	3,8 V
PC 95	Triode	3,6 V
PC 96	Triode	3,5 V
PC 900	Triode	4,0 V
PF 83	LF pentode	4,5 V
PF 86	HF pentode	4,5 V
PL 95	Utgangsrør	4,5 V
PM 84	Trolløye	4,2 V

Alle disse rørene har 0,3 A glødestrøm. De fleste kan monteres rett inn i en 5-pins sokkel eller en brønnsokkel fra et defekt rør og plugges inn istedet for et rør man ikke får tak i eller som er for dyrt å kjøpe.

For PC 92, 95 og 96 kan det være fornuftig å sette inn en liten motstand på 2 til 3 ohm i serie med glødespenningen slik at spenningen over rørets filamentkontakter blir korrekt.

Foreningen har et lite lager av disse rørene til særdeles "samlervennlige" priser. Rørene kan bestilles fra NRHF og koster kr.10,- pr. stk.

INVITASJON

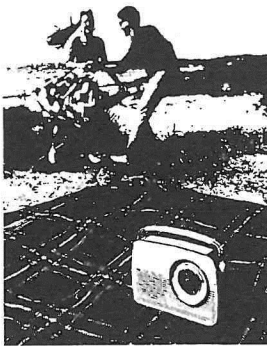
Vi har atter fått en invitasjon fra Jonathan Hill (forfatteren av Radio-Radio) til neste års nasjonale Radiomesse i Birmingham, England (se annonsen). Radiomesen avholdes 16. mai 1993 (for en dato!!). Hadde vært gøy om noen av dere hadde anledning til å dra over.

The Second British NATIONAL VINTAGE COMMUNICATIONS FAIR

NEC • Birmingham • ENGLAND

16 MAY 1993 • 10.30am - 5pm

200+ tables with 1000s of items for sale....

VINTAGE RADIOS
405-LINE TV
VINTAGE AUDIO
RADIOGRAMS
TELEPHONES
LOUDSPEAKERS
TAPE RECORDERS
78s, 45s, LPs, CDs
GRAMOPHONES
JUKEBOXES
VALVES
COMPONENTS
BOOKS etc.etc.

TABLES NOW BOOKING @ £25

For a booking form/details contact:

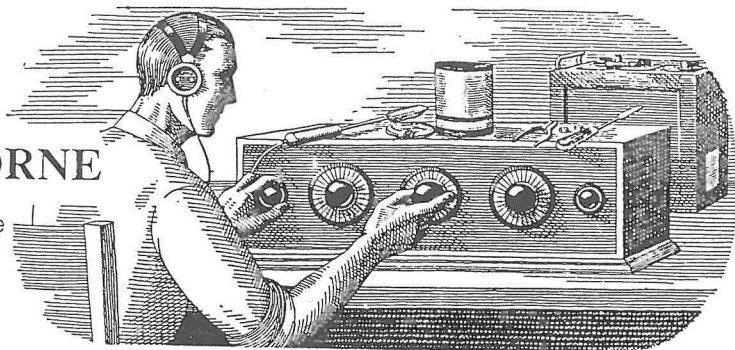
Jonathan Hill, NVCF93, 2-4 Brook Street, Bampton,
Devon EX16 9LY, ENGLAND.

Tel: (0398) 331532.

TORS HJØRNE

av Tor van der Lende

Ja, kjære radioter, tiden går og dette er årets siste hjørne.

Vi har hatt en travel høst med henting av utstyr, sortering av rør, auksjon og mange hyggelige tirsdagskvelder på Soria, med mange hyggelige, besøkende medlemmer. Vi ønsker oss masse besøk, vi har nemlig fått kjøpt mere enn 40 dele-reoler fulle av radiodeler, så kom og plukk til meget rimelige kg-priser.

Fortvil ikke om det skulle være et spennende TV-program en tirsdag, som frister mer enn oss på Soria; vi har nemlig fått oss en farge-TV av Anton Klaveness.

Etter en liten reparasjon ble den fullt brukbar og nå har vi NRK og TV2 i røykesalongen. Det neste vi ønsker oss i klubblokalene er en gammel brukbar VHS videospiller. Vi har nemlig en del interessante videokassetter på lager, så er det en av dere som har en gammel VHS stående som ikke brukes, er vi takkneimlige.

En annen grunn til at vi ønsker oss deg på besøk er at vi alltid har et eller annet som skal gjøres. Hente ting i kjelleren, ordne med blader og bøker, sette opp hyller osv. i det uendelige. Det finnes alltid en jobb å gjøre.

Når vi ser på antall medlemmer i foreningen må det være noen av dere som har en eller annen spesial- eller temasamling, enten det nå er grammofoonstift-esker eller et bestemt radio-merke eller -rør, eller hva det nå måtte være. Ta noen bilder, send oss noen ord, del gledene med oss andre!

LITT TELEFONSNAKK

Jeg har en liten bønn til dere som ringer meg hjem om kvelden; Prøv å ringe mellom kl. 18.00 og 21.00. Jeg har tross alt en familie hjemme som synes det kan bli vel mye telefoner med spørsmål om radio til alle døgnetstider. Så kjære radiovenner; vær så snille, ring kun mellom 18.00 og 21.00, og på søndager liker vi å sove litt lenger, så helst ikke før kl.13.00. På forhånd takk.

AUKSJONEN 24/10.

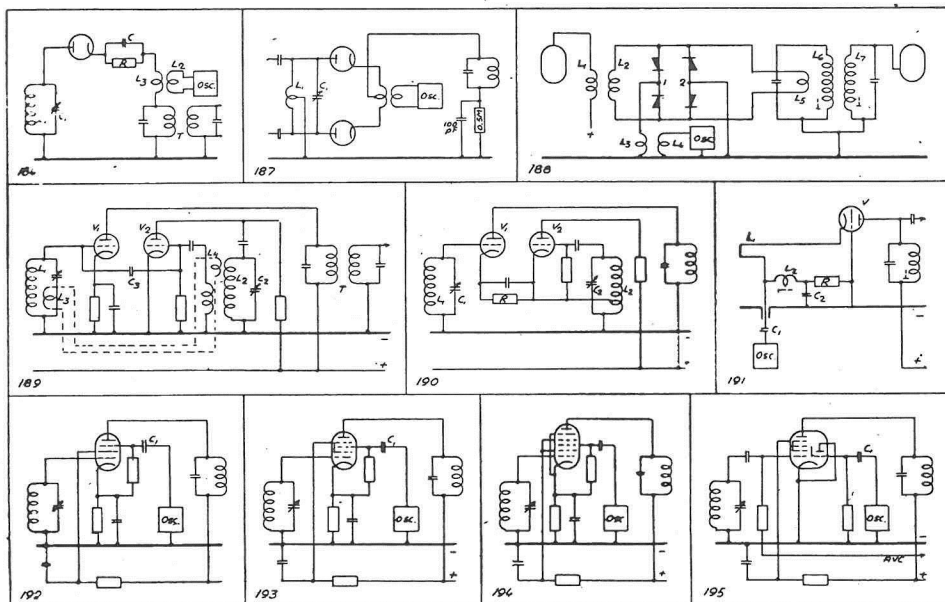
Temaet denne gang var "Radio og teknisk utstyr før 1940". Vi hadde fått inn ca. 65 gjenstander og det kom ca. 35-40 medlemmer. Det var mye snadder innimellom og som vanlig dukket det opp endel ting på tampen, bl.a. en Sølvsuper 1.

Vi hadde 2 artige timer (så fort gikk det!) og etterpå mye hyggeprat og småsalg av radiodeler og skjemakopiering.

En takk til fruene Berg og Lende, som sto for pølsesalg og drikkevarer.

Det gikk med 4 kg pølser og mye kaffe. Så dette var en hyggelig måte å tilbringe en lørdag formiddag på.

Omsetningen ble på litt over kr. 23.000,-. Og det er vel ikke så gæli for noe gammelt skrot?

Henger du fortsatt med?

Blandingskoblinger med særskilt oscillator

186) Enkelt diode som blandingsrør. L1 C1 er afstemt til signalfrekvensen og oscillatorvindingerne, der dannes i en særskilt oscillator, kobles over L2 L3 til diodekredsløbet. Diodens ledningsevne afbrydes af oscillatorvindingerne, saaledes at man gennem mellemfrekvenstransformatoren får uden en strøm med oscillatorvindingernes frekvens faar strømme med signalfrekvens + oscillatorfrekvens og signalfrekvens - oscillatorfrekvens. Diodeblanding anvendes fortrinvis paa UKB, hvor elektronernes løbetid gør sig gældende, hvilket er generende i rør med flere gitre, hvor afstanden fra katode til anode bliver større end i den simple diode. I stedet for en rørdiode kan en krystaldiode anvendes.

187) Push-pull diode. Anvendes to dioder, dæmpes de til sluttede kredse mindre, da diodernes modstande ligger i serie, ligesom den parallelkapacitet, som diodernes elektrodekapacitet udgør over kredsen, halveres. Denne opstilling anvendes meget paa UKB.

188) Broopstilling med krystaldiode. Oscillatorvekselspændingerne tilføres diodebroopstillingen over L4 L3 i punkterne 1 og 2, saaledes at de ubalanceres og ikke overføres hverken til mellemfrekvensen eller over højfrekvensrøret til antenne. Derved undgaas udstraaing. Samtidig ubalanceres harmoniske fra oscillatoren, saaledes at forkredsens spejlspektivitet ikke behøver at være saa stor. Da dioderne dæmper ret meget, maa man transformere ned ved L1 L2 og op igen fra L5 til mellemfrekvenstransformatorens primær L6.

189) Trioden som blandingsrør. V1 er blandingsrøret, V2 er oscillatorrør. Vekselspændingerne kobles fra oscillatorgitteret over C3 paa 5–25 pF til blandingsrørets gitter, hvorved der foregaar en additiv blanding med signalfrekvensen, der afstemmes med L1 C1. Koblingen kan ogsaa,

i stedet for over C3, foretages inductivt ved en ledkobling over smaa spoler L3 L4.

190) Katodeblanding. Her paatrykkes svingninger fra V2 over den nederste del af spolen L2, der er fælles for rørene V1 og V2, gitteret i V1. Forspænding for V1 faas over Katodemodstanden R, der er afkoblet for højfrekvens.

191) Jordet-gitter-blander. Her vises blandingstrinet i en «Citizens Radio». Blandingsrøret V er tilkoblet en signalkreds, der her bestaar af hulmesresonatoren, vist paa diagram 99 over spolen L1. Denne spole ligger i blandingsrørets katodekreds, hvori yderligere er placeret en spole L2 og katodefaldmodstanden R, der giver gitterforspænding til røret. R er afkoblet for HF over C2. Spolen L2 er afstemt til oscillatorfrekvensen, der over C1 føres til katodekredsen, hvori blandingen foregaar. Gitteret er jordforbundet. Mellemfrekvenskredsen er som normalt placeret i anodeledningen.

192) Pentodeblanding. Her tilføres oscillatorvindingerne pentodens fanggitter gennem C1. Skærmgitteret forhindrer indvirkning mellem signalkredsen og oscillator, og C1, der ikke vælges større end nødvendigt, hjælper ogsaa i denne retning.

193) Hexode-blanding. Her arbejdes efter samme princip som paa 192.

194) Heptode-blanding. Bortset fra, at røret har flere gitre, er opstillingen den samme som 192 og 193.

195) Triode-hexode med særskilt oscillator. Her tilføres svingningerne fra den særskilte oscillator Osc. over C1 til triodens gitter, der er forbundet med gitter 3 i hexodedelen. Triodens anode er lagt til stel. Hvis gitter 3 var ført ud, kunde oscillatorvindingerne med samme resultat tilføres dette direkte som paa 193, og trioden benyttes til andre ting.

PÅ NYTT BESØK HOS JAN-ERIK STEEN, TRONDHEIM

av

Tor van der Lende

På min siste Trøndelagstur i oktober, ble det gjort avtale med Jørgen (Fastner) og Jan-Erik at vi skulle stikke innom sistnevnte en kveld, som viste seg å bli den første kvelden min i Trondheim, da Jan-Erik skulle reise bort dagen etter. (Til Østlandet!)

Jan-Erik har utvidet samlingen og "Samlingshuset" siden jeg var hos ham sist, og det til de grader.

Der hvor det før var garasje full av alt mulig rart, var det nå innredet et eget "Edda rom". Som den ekte trønder han er, er Edda radiofabrikk favoritten.

For å begynne i kjelleren (i uthuset/samlingshuset) er det et Radionette rom fullt av de fleste kabinettmodellene, samt en god del av bordmodellene fra 40- og 50-tallet. Omgivelsene er nydelige tre-paneler og hyller samt teppe på gulvene.

Opp en bratt trapp kom vi til Eddarommet. Veggene er dekket med reklamebilder og plakater fra Edda samt noen store originaltegninger av Edda skalaplater. Størrelsene er fra 1 til 2 kvm.

Han har noen nydelige eksemplarer av gulvkabinetter og bordmodeller og en del av de er sjeldenheter som f.eks. Eddas siste radio m/FM, og en testasjon for en påbegynt båndopptaker som skulle utvikles for bruk i NRK i 1948, men dette prosjektet gikk i vasken. Han viste oss også en prototype av bånddekket med 3 lydhoder, og 2 motorer på størrelse med vaskemaskin-motorer. Virkelig en sjeldenheter.

Jan-Erik har vært så heldig å få fatt i mye av arkivene fra Edda Radiofabrikk, som var lagret på fabrikkens loft - og her var det virkelig masse ekte radiohistorie.

Vi håper på et par Edda-artikler i bladet vårt fra Jan-Erik ved leilighet. Det er et løfte.

Ellers i Edda-rommet står det en Wurlitzer Jukebox 1955-modell samt et flipper-spill.

Denne kvelden hadde Jan-Erik også besøk av et annet Trondheimsmedlem; Per Jan Klokkervoll, som i likhet med oss andre 3 var en kjekk og hyggelig kar.

Skravla gikk for fullt inntil Jan-Eriks hyggelige kone kom inn med et stort fat med deilige vafler og en nydelig kake samt masse kaffe.

Tilslutt måtte vi opp i annen etasje i Samlingshuset.

Midt på gulvet stået stort biljardbord og rett bortenfor; enda en jukebox. En AMI, 50-talls. Veggene rundt er dekorert med hyller fulle av gamle apparater, 30-talls, og flere kabinetter og noen grammfoner, pluss masse artige bilder på veggene.

Men, alle hyggelige kvelder går dessverre så altfor fort, så tilslutt måtte vi ta farvel og dra hver til vårt.

Atter en minnerik kveld i Trondheim. Håper det blir flere ved senere anledninger. Jeg hadde med meg videokameraet og filmet hele stasen, og senere kan jeg kose meg med opptakene når "nettene blir lange og kulda setter inn".

Tor

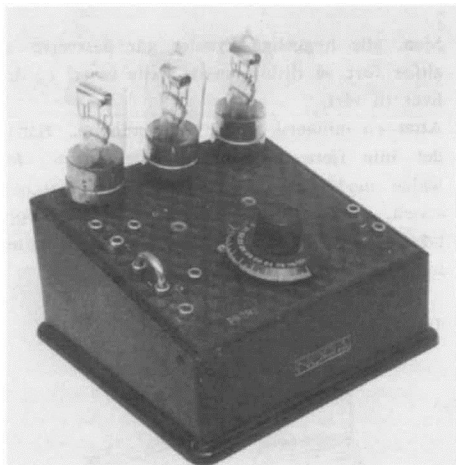

Som dere ser av denne utsendelsen, har dere fått en bok i julegave. Den er gitt til foreningen av forfatteren, Chr. Gjerding, som satt med et stort restlager.

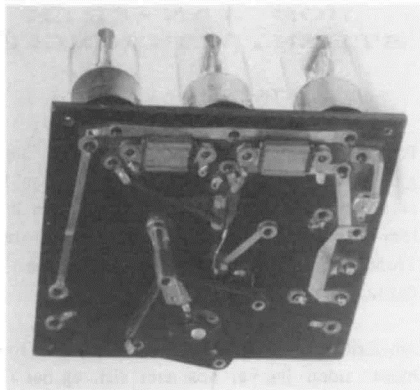
Chr. Gjerding er mannen som hadde en del byggebeskrivelser i **TEKNIKK FOR ALLE** på 50-tallet. Vi husker vel alle 1-rørs detektor-mottaker som grunnsats som senere kunne bygges ut til 2-, 3- og 4-rørs mottaker.

Så, vi sender en stor takk til Chr. Gjerding i Bergen, som også er medlem i foreningen vår.

P.S. NRHF har et lite antall av Prahns detektor spolesats som er beregnet til disse mottakerne. De selges fra vårt lager for kr. 70,- pr. stk. så langt lageret rekker. Vi har også variable glimmerkondensatorer for tilkopling, eller til krystallapparater, for kr. 20,- pr. stk.

Dette er en tysk NORA radio fra 20-tallet. Jørgen kom over den i en rotekasse på forrige Ekeberg-marked og kjøpte den for meg. Radioen var overmalt, påsatt en teleskopantenne og uten rør og knapp. Rett og slett et utplukket vrak. Det gjenstår fortsatt litt restaureringsarbeid. Som dere kan se er koplingene forløperen til trykte kretser.

Noratel

— LYSAKER —

Nett-transformatorer, 4 typer

Drossler, 2 typer

Lavfrekvenstransformatorer

*Skjermede spoler for 2 bølgetrinn,
type OK og type OK 1930*

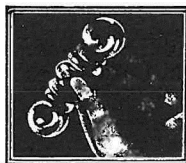
Bølgejeller

Batteri-eliminatore

Høifrekvensdrossler

Mottagere i flere typer

*ENESTE HELT NORSKE
SPESIALFABRIKK*

*Å samle radioenergi
med „lekkre“ antenneisolatorer
er som å samle
regnvann i en sil*

„Bruk derfor PYREX antenneisolatorer“

Spør Deres forhandler.

En gross:

MAGNUS MORTENSEN

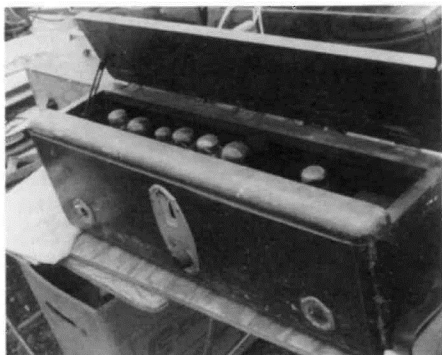
Kongensgt. 31

OSLO

Telefon 12329

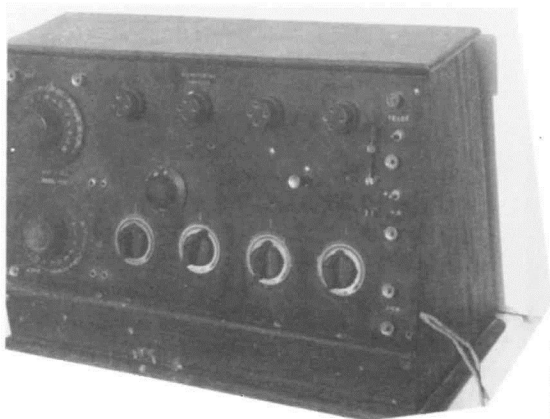
Vi er fortsatt på loppemarked i USA.

Bilder v/Cato Nyborg.

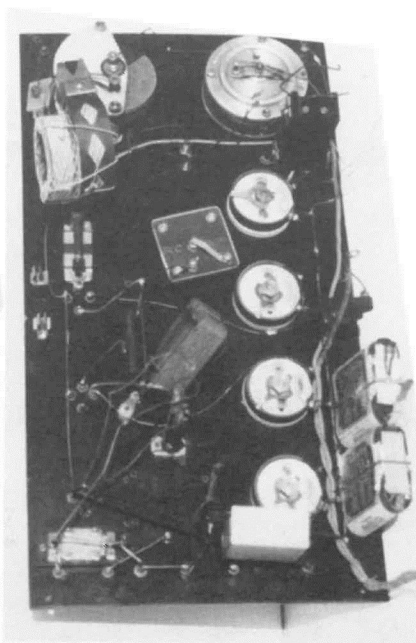

Abonner på Averter i

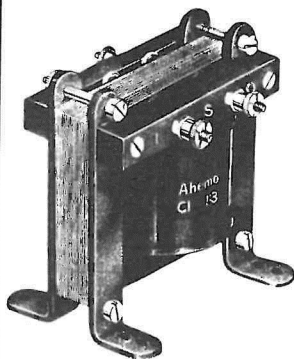
NORSK RADIO

Dette er en urestaurert 4-lampers, fra ca. 1925. Lagd av G.C. Bergsund - Hønefoss. Håper å komme med bilde av den i neste nr., ferdig restaurert. Som dere ser av baksiden, har det vært "mekket" noe aldeles grusomt gjennom tidene.

NORSK RADIO 1927-28.

AHEMOS nye lavs frekvens Transformator

type C, kr. 20.00 — 2.50.

Fra lager i forhold 1:3, 1:4 og 1:5. Dette er den helt overlegne transformator. Stor i volum — Stor i vdeevne. Enhver av disse garanteres 1 aar.

AHEMO høretelefoner, 4000 og 8000 ohm, er anerkjendte kvalitetsvarer. AHEMO rheostater, 7-20 og 50 ohm. Flere tusen solgte i Norge.

AHEMO Likeretter

for opladning av akkumulatorer.

110 & 220 v. Pris kompl. med lamper til koblingssnorer og beskyttelseskaape kr. 81.00. Se tekn. uttalelse i N. Radio nr. 2 og 5 1925.

ORMOND variabl. kondensatorer Square Law, Low-Loss, Neutrodyne-kond. m. m.

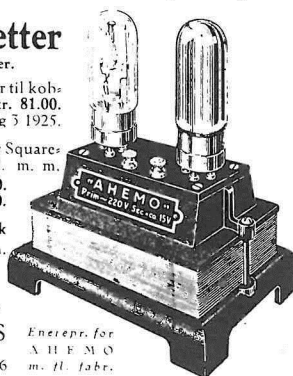
AMIGO høttalere kr. 80.00 + 6.00. Høttaler lydadaase kr. 30.00 + 6.00.

Fra lager leveres engros til billigste pris: Antennewire, lak og bomuldisoleret, traad, klemskruer m. m. Maaleinstrument, radiatorer m. m.

Indhent vær prislste.

RADIOLAGERET A/S

Telefon 22976 · N. SLOTTSGATE 5, OSLO · Telefon 22976

Enerepr. for
AHEMO
m. H. fabr.

JAN WESSELS NYE RADIONETTE 1929

av Tor van der Lende

I 1929 kom et nytt produkt fra Jan Wessels hånd. Dette var en lysnettmottaker med Lang- og Mellombølge, 2 rør + likeretterrør og uttak for høyttaler og høretelefon.

Oppbygningen var som vanlig meget kompakt, og ledningsføringen og komponentplasseringen symetrisk og rettlinjet, noe som alltid har vært "varemerket" til Radionette, og som faktisk har gått igjen på alle apparater opp til 60-tallet da de trykte kretser tok over.

Som vi ser av bildet, som viser baksiden, kan vi se bølgevenderen, som er en kippevender og bøsningene for ant., jord og høyttaler og tlf. Chassiset er laget av fortinnet jernblikk og frontplaten er loddet fast.

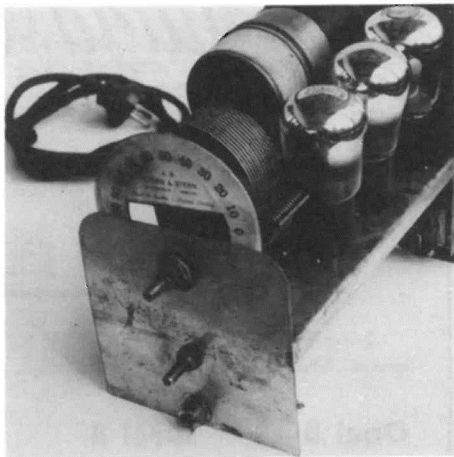
Kondensatordrevet og skalaen er svensk, fra Stern & Stern. Reaksjonen innstilles med en variabel glimmerkondensator og spolene er som vi kan se, av anselige dimensjoner.

På et av rørene var det trykket "Radionette" på toppen samt "RA4110".

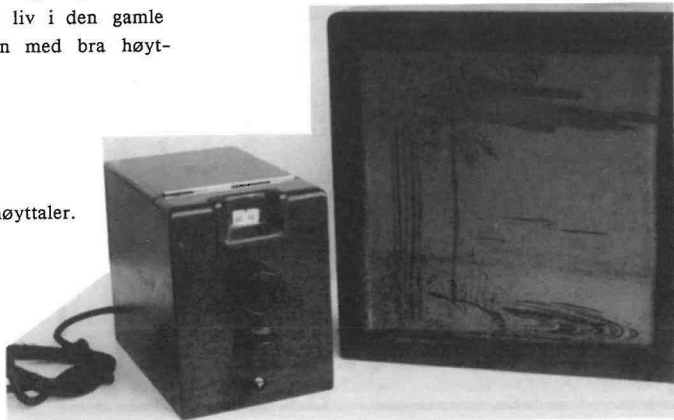
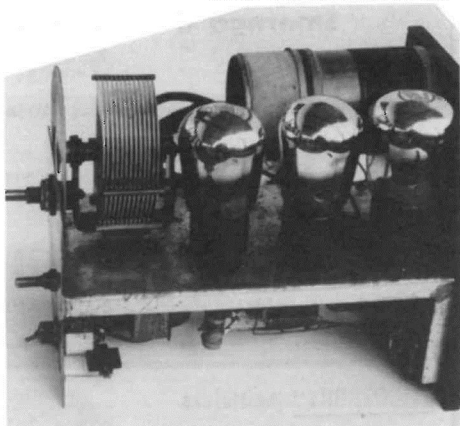
Dessverre har jeg ikke noe skjema på denne radioen, men hvis en av dere skulle ha et, håper jeg jeg å få høre om det.

Etter å ha byttet en motstand og et par blokkondensatorer, var det fullt liv i den gamle kriger. Stasjonene haglet inn med bra høyttalerstyrke.

Radionette 1929 med Loewe høyttaler.

Med kassen fjernet.
Skala fra Stern & Stern.

Vi kommer — bedre enn noensinne!

Sesongens apparatprogram er fastlagt. Vi bringer 5 forskjellige apparatmodeller — hver især — den fordelaktigste i sin prisklasse.

Opal II

Kr. 258.17
+ st. kr. 23.50

Juvel II

Kr. 325.78
+ st. kr. 32.—

Safir II

Kr. 367.28
+ st. kr. 35.50

Smaragd II

Kr. 444.61
+ st. kr. 41.50

Kohinor II

Kr. 641.50
+ st. kr. 58.50

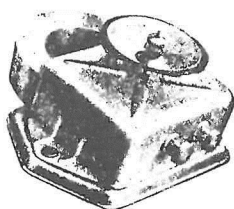
I prisene er omsetningsskatten inkludert.

I Deres egen interesse bør De prøve disse apparater. Det lønner sig å kjøpe Telefunkens radiomodeller.

TELEFUNKEN

Det verdenskjente radiofabrikat.

„TRIOTRONS“ høttalere

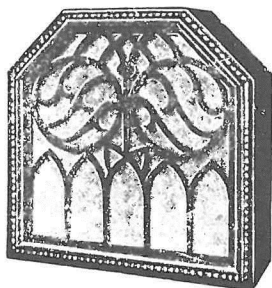
Kraftsystemer

„TRIOTRONS“ kraftsystem er et 4-polel avbalsert magnetstatem spesielt konstruert for selvbygning av konsolthøttalere.
 Unit. W. extra leddrev. m/regulering 18.- i st.
 „ S. W. tiler aller største styrke 18.- i st.
 „ C. ny type for indbygning 20.- i st.
 „ P. extra stort kraftsystem 25.- i st.

Triotrons fabrikata fåes hos de fleste aut. radioforh. eller dir. fra fabr. hovedt. i Oslo.

A/s ELEKTRISK INDUSTRI

RAADHUSGATEN 24, OSLO Telefon 22 267 - 59 048. Tlgr.-adr. „Norump“.

Prov „TRIOTRONS“ nye høttalere „Gothic“ ny stor utførelse i mørk mahogni m/ uakt P. Pris kr. 110 i st.

Obs: Ny prisliste over apparater & dele netop utkommet. Sendes alle interesserte på forl.

Sammenlikningstabell mellom amerikanske og europaiske rør

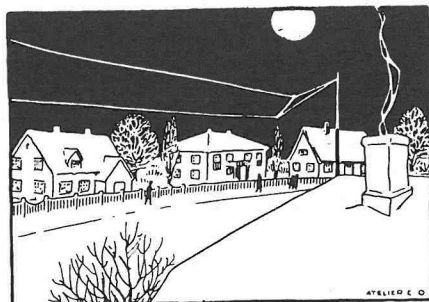
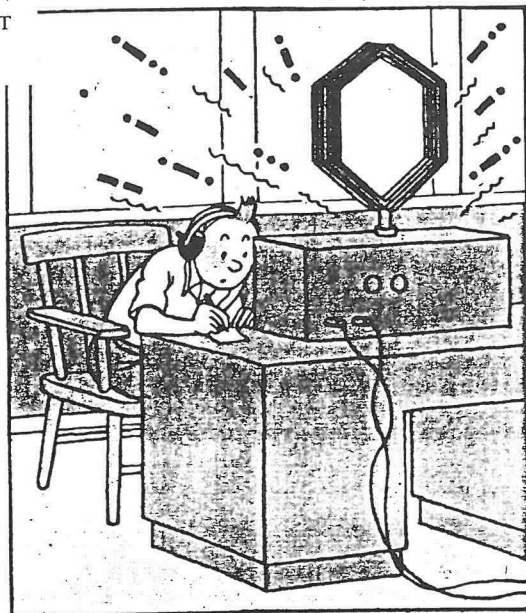
Det er sikkert mange som har liggende et eller flere amerikanske rør, og så kanskje skal bruke europeiske typer, eller omvendt. Vi har derfor satt opp en sammenlikningstabell. Vi har bare tatt med de typer som helt direkte erstatter hverandre, også uten forandring av sokkelkoplingen. Det finnes også mange typer som kan erstatte hverandre med ganske små forandringer, men som nevnt har vi bare tatt med de typer som helt erstatter hverandre, og kan brukes om hverandre enten det er en amerikansk eller europeisk type. I kolonnen ved siden av er også nevnt hva slags rør de forskjellige typer er.

Amerik.	Europa	Type
1A3 =	DA90	Diode
1A7G =	DK32	Oktode
1C5G =	DL35	L.F. pentode
1H5G =	DAC32	Diode triode
1L4 =	DF92	H.F. pentode
1N5G =	DF33	H.F. pentode
1Q5G =	DL36	L.F. pentode
1R5 =	DK91	Heptode
1S4 =	DL91	L.F. pentode
1S5 =	DAF91	Diode pentode
1T4 =	DF91	H.F. pentode
2B35 =	EA50	Diode
3A4 =	DL93	L.F. pentode
3A5 =	DCC90	Duo-triode
3Q4 =	DL95	L.F. pentode
3Q5G =	DL33	» »
3S4 =	DL92	» »
3V4 =	DL94	» »
6AB8 =	ECL80	Triode pentode
6AD8 =	EBF81	Duo-diode pentode
6AK5 =	EF95	H.F. pentode
6AL5 =	EB91	Duo-diode
6AM5 =	EL91	L.F. pentode
6AM6 =	EF91	H.F. pentode
6AN7 =	ECH80	Triode hexode
6AU6 =	EF94	H.F. pentode
6B8G =	EBF32	Duo-diode pentode
6BA6 =	EF93	H.F. pentode
6BD7 =	EBG80	Duo-diode triode
6BE7 =	EQ80	Nonode, F.M. detek.
6BH5 =	EF81	H.F. pentode
6BX6 =	EF80	H.F. pentode
6J6 =	ECC91	Duo-triode
6M5 =	EL80	L.F. pentode
6M6G =	EL33	L.F. pentode
6N8 =	EBF80	Duo-diode pentode
6Q4 =	EC80	Triode
6R4 =	EC81	Triode
6SN7G =	ECC32	Duo-triode
6U3 =	EY80	Likeretter
6X2 =	EY51	H.T. likeretter
6X5G =	EZ35	Likeretter
12AT7 =	ECC81	Duo-triode
15A6 =	PL83	L.F. pentode
19Y3 =	PY80	Booster diode
21A6 =	PL81	L.F. pentode

TEKNISK FOR ALLE

Nr. 8. 1952.

HJØRNET ØNSKER ALLE LESERNE EN
GOD RADIO JUL OG ET GODT NYTT
RADIO ÅR.

H.H. 1927.

Det er jul.

Har De fornyet abonnementet?

Hvis ikke, gjør dette straks.

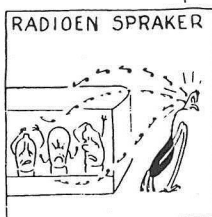
Benyt en postanvisning eller utfyll blanket-
ten paa side 28 og innsend denne med
beløpet i 5, 10 og 20 øres frimerker, til:

„Hallo - Hallo“, Oslo.

SYMPTOMET

SERVICE SPALTE

**Tandberg
RADIO**

REISERAPPORT FRA
LONDON,
SEPTEMBER 1992.
av Erik Steen

I forbindelse med en forretningsreise til London, fikk jeg tid til å ta en tur rundt til forskjellige radio- og gramfonforhandlere, for å se om de hadde noe "smaskens". Div. adresser hadde jeg fått av Tor v.d. Lende (takktak for det).

RADIO

Første stopp var "Rupert's Vintage Radio", med adresse Northfield Avenue, Ealing (ca. 25 km på utsiden av London City).

Joda, Rupert's var åpen (10.00 til 18.00 på hverdager, ikke åpent lørdager, lunsjpause fra 12.00 til 14.00).

Rupert er en hyggelig, snakkesalig kar på rundt de 50, med store kunnskaper om engelsk og amerikansk radio og gramfoner. Det han ikke husket i hodet slo han opp i bøker, som han hadde en haug av.

Han hadde mye godbiter. Vesentlig greier fra fra 20-tallet. Her var hornhøytalere i fleng, krystallapparater, mottakere med rør som 60 W lyspærer. En haug med bakelitt-radioer hadde han også, pluss mye annet rart!

Alle apparater hadde en slags tilstandsrapport og jeg vil bedømme det meste som i bra/meget bra stand. Rupert solgte prinsipielt ikke vrak. Normalt ville han restaurere vrakene, for da ble prisen en annen, som han sa.

Joda, prisene var ganske friske!

Krystallapparater startet på ca. 1.500 kr.

Blanding av krystall/rør fra 2.000 kr. og oppover.

Tidlig 20-talls radioer startet på 2.000 kr. for det enkleste og sluttet på ca. 50.000 kr. for kuriositetene. Ja, du leser riktig: femti tusen blanke, norske 1992-riksdalere for en 1921-22 mod. Western Electric med separat forsterker. Noen kuriositeter (bl.a. flyradio) fra rundt første verdenskrig hadde han ikke satt prislapp på, men han antydte: several thousand pounds at least!

Andre godbiter var noen 1922-24 Gecofon radioer til priser fra ca. 3.000 til 25.000 kr.

Jada, tjuefem tusen spenn!

Jeg siklet litt på en av dem, en nydelig liten to-rørs mahogny sak fra 1923. Kassen var hengslet i topp og front. Siden den ikke var så sjelden skulle jeg få den for ca. 3.500 kr.

Jeg bød 2.000 kr. for greia, men Rupert var ikke interessert i å gå under 3.000,-, som var: a bargain for you only!

Det ble ikke noen radio på meg, 3.000 kr. var fortsatt for stivt.

Rupert hadde også en 1927-mod. Philips Kasofon sammen med rund bakelithøytaler. Prisen var ca. 4.000 kr. samlet. Ja-Ja.

Rupert hadde forholdsvis lite radioer fra ca. 1930 til 35 (som jeg er mest interessert i). Han hadde ingen Katedraler eller Tombstones. Katedraler i treverk var ifølge ham ikke spesielt ettersøkte og lå derfor ikke høyt i pris, 800 til 1.500 kr. var vanlig butikkpris, auksjoner hadde lavere priser. Katedraler i bakelitt var meget etterspurte og lå 2-3 x høyere i pris.

Apropos bakelitt.

Bakelitt er "In" i England, det skrives bøker og det samles på alt i bakelitt, særlig Art Deco fra 30-40-50-tallet.

Derfor er bakelitt-prisene i England helt sprø! Rupert hadde en strøken tysk Folkemottaker type V 301 fra ca. 1934. 3.000 kr. var prisen. Endel Echo radioer i bakelitt lå fra ca. 2.500 til 5.000,- kr.! Du får tilsvarende greier i Norge for en fjerdedel av prisen.

Jeg pleier ikke å holde kjeft om ting jeg mener, så jeg fortalte Rupert at jeg syntes prisene hans (etter norske forhold) var for stive.

Jeg fortalte om priser på Kasofon/Lambert-seter og runde bakelithøytalere i Norge. Personlig kjenner jeg til 2 tilfeller av kombinasjonen som nylig har gått for kr. 1.500 pr. sett, samt to tilfelle hvor radiodelen har gått for ca. 600 kr. Noe av dette var bruktbutikkpriser!

Jeg fortalte at det nylig i en Oslo-butikk gikk en pen 4-rørs 1923-mod. Brandes/Burndept radio med Amplion trakhøytaler for ca. kr. 2.500.

Jeg fortalte også Rupert at jeg nylig (i Norge) hadde kjøpt en helt strøken svenskprodusert 1923-24 modell Radiola 30 med separat forsterker og originale rør, (sjelden kombinasjon) samt en Nora hornhøytaler for tilsammen 2.000 kr.

Rupert himlet med øynene og sa: "Must have been fantastic bargains".

Han antydte at hos ham ville tilsvarende kombinasjoner kostet minst 5.000 kr., kanskje mer.

Rupert ble meget interessert da jeg fortalte at jeg har en Løwe radio fra 1931-32, med fungerende NF3-rør.

Saken ble kjøpt på auksjon for 175 kr.

Rupert's kommentar: You lucky bastard!

I sin 30-årige samlekarriere hadde han bare sett to Løwe radioer med fungerende NF3-rør, men det var lenge siden. Bare røret alene kunne omsettes i England for minst 2.500 kr. Komplette radio antydte han ca. 4-5.000 kr. for, kanskje mer.

Da jeg fortalte om norske bakelittpriser, anbefalte han meg å ta med noen til England som bytteobjekter, f.eks. på deres auksjoner eller byttemøter.

Var det ikke noe som var billig hos Rupert?

Nei, ikke m.h.t. radio.

Det er kanskje litt urettferdig å henge ut Rupert som rådyr, han driver jo en spesialforretning og skal leve av dette her.

Men, faktum er at han i snitt lå godt over priser jeg normalt ser i norske bruktbutikker, som jo er de dyreste steder du kan kjøpe radio i Norge. Skal jeg sammenlikne ham med noe, må det være "Bestefars Lyd & Løsøre" i Oslo. Bra, men for dyrt!

Høytalere hos Rupert lå omtrent på samme nivå som i Norge, men utvalget var mye bedre. Jeg tok med meg en litt sjabby Western Electric oval høytaler i stål for 300,- kr., samt en

pen rund ACME 1928 høytaler i stål for 550,- kr. Som sagt, ikke hverken billig eller dyrt.

Dessverre var jeg dum nok til å sende høytalene (godt emballert) som reisegods på flyet til Norge.

ACME høytaleren hadde fått bulker i kassa, samt at fot var brukket i to deler.

Western Electric høytaleren var enda mer sjabby etter transporten, men fortsatt restaurerbar.

GRAMMOFONER/UTSTYR

Derimot hadde Rupert endel grammofo-
ner på lager, bl.a. tutgrammofo-
ner. Disse var plukket
fra hverandre, men var forøvrig komplette.

Priser fra 1.500 kr. og oppover til 3.000 kr. er meget hyggelig.

Dessverre hadde jeg ikke plass til å ta med meg slike saker, så jeg nøyde meg med å kjøpe ca. 20 grammofoonstift-esker, som gikk for ca. 30 kr. stk., og det var rasende billig.

En av eskene var en virkelig raritet. Det var en forseglet liten pappeske med 10 stk. HMV Silent Micro Needles, som jeg betalte 50,- kr. for. Virkelig et kjøp!

En annen eske var HMV Tungsten LP Needles, som også er en raritet.

50,- kr. der også!

MERE GRAMMOFONER + RADIO I PORTOBELLO ROAD

Så over til Portobello Road-markedet og Gerald Smith's Talking Machine Shop i forbindelse med markedet (åpent fra 09.00 til 14.00 på lørdager).

Gerald Smith holder til i kjelleren til hjørnebygningen i krysset Westbourne Grove/Portobello Road. I samme kjellerkompleks finnes også et par andre forhandlere av radio, instrumenter og grammofo-
ner. Ta en titt først, det kan lønne seg.

Lengre ned i Portobello Road, under en bro, finner du vanligvis et par andre grammofo-

forhandlere med sine bord. De er noe billigere enn Gerald Smith.

Uansett, her var det billig overalt!

Tutgrammofoner fra ca. 1.500 kr. (ekte varer) og oppover til ca. 4.000,- (i Norge ca. 5-10.000,- kr.).

Voksrull maskiner fra ca. 2.000,- til 4.000,- kr. (i Norge 4.000 - 10.000,- kr.).

Ekstraustyr til grammofoner lå på en halv til en fjerdedel av norske priser, enkelte ting enda billigere.

Apropos norske priser i den forbindelse:

Endel norske butikkeiere gjør innkjøp i England, f.eks. ved å bestille direkte.

Selvfølgelig skal de tjene penger, men det får av og til være måte på!

Jeg synes det er rått av norske butikker å ta 500 kr. for en fjær de betaler under 100 kr. for i England, inkl. frakt.

Det er rått når de tar 150 kr. for en stifteske de betaler 30-50 kr. for i England.

Jeg kan om nødvendig nevne flere eksempler hvor opprinnelig kostpris blir ganget opp med 3 eller 4.

Jeg kaller slikt for ublu fortjeneste.

Kort sagt: Jeg kommer ikke lenger til å kjøpe en eneste jævla grammofongreie til slike råpriser i norske butikker.

Jeg kjøpte ca. 40 stiftesker i England. Betalte ca. kr. 1.500,- (norsk pris minimum kr. 4-5.000,-). Bare det ville dekke inn en reise til London.

Endel fjær, sveiver og annet småtteri ble kjøpt for 500,- kr. (norsk pris 2.000,- kr.).

Kjøpte 5 voksruller i pene esker for kr. 30,- pr. stk. (norsk pris ca. 250-300 pr.stk.).

Jeg kjøpte også en pen HMV Exhibition lyd-dåse, to stk. HMV platebørster, samt et par andre 20-talls lyddåser for tilsammen 1.000,- kr. (Norsk pris ca. 3.000,- kr.!).

RADIO

Det fantes endel radio i forbindelse med Portobello-markedet og sjappene omkring.

Det var mest bakelitt og prisene var hyggeligere enn hos Rupert's.

Jeg så en pen Philco katedral i treverk til ca. 1.300 kr., men jeg hadde ikke nubbetjans til å få den med meg --fanden også!

Endel krystallapparater fantes til 5-600 kr., men jeg var blitt advart mot at dette kunne være tomme kasser, så jeg tok ikke sjansen.

Summa summarum:

Jeg handlet grammofon-utstyr for tilsammen ca. 3.000,- kr.

I Norge ville jeg glatt måtte betale over 10.000,- for det samme skrotet.

For de 7.000,- kr. jeg sparte kan jeg dra til London for egen regning minst 2 ganger.

MIN KONKLUSJON BLIR:

Engelskmenn varierer prisene etter sjeldenhet i langt større grad enn vi gjør.

Det er folk i England som gladelig betaler 10-20.000 for en radio.

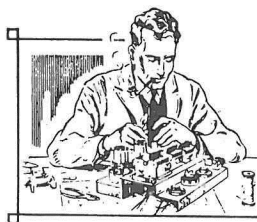
Radio hos Rupert's; Dyrt til rådyrt, men garantert tilstand hos produktet.

Radio ellers: omtrent som i Norge, ingen garanti for tilstand.

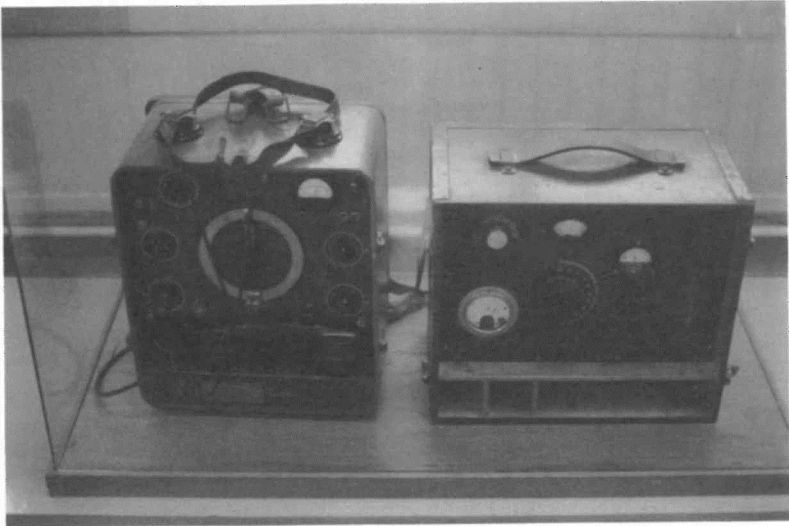
Grammofoner, Phonografer o.l.: Billig overalt.

Ekstraustyr til Gram/Phono: Råbillig overalt.

Erik Steen

MUSEUMS-GUIDEN
av
Jørgen Fastner,
LA7RGA

Finske radiosett brukt under siste verdenskrig.

For den reiselystne leser følger her en ny museumspresentasjon. Denne gang skal vi til Finland, nærmere bestemt: POSTI-JA TELEMUSEO I HELSINGFORS.

Museet eies av den finske stat og ble stiftet allerede i 1926. Utstillingene viser historien til det finske post- og telegrafvesen, hvor både svensker og russere har vært med på å påvirke utviklingen. Foruten en stor frimerkesamling finnes alt vedrørende postforsendelse, samt utviklingen av telegrafene i Finland fra 1872 og frem til i dag. Telefonen ble offisielt tatt i bruk i 1882 i Helsingfors, og museet viser utstyr og materiell fra en utvikling preget av både private og statseide selskaper.

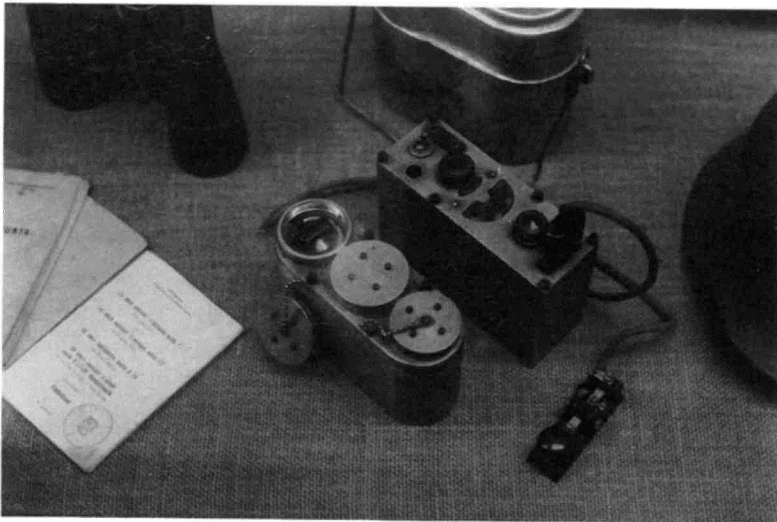
Den første trådløse forbindelse i Finland ble opprettet i 1906 mellom et fyrtårn og Mariehamn for å hjelpe losene i skipstrafikken. Under første verdenskrig etablerte russerne kystradiostasjoner som senere ble overtatt av finnene. Alt dette og mye mer kan du se og lese om ved et besøk på museet.

Museet ligger i en gammel hjørnegård i den sydlige delen av det sentrale Helsingfors. Fra Presidentpalasset er gangavstanden litt over en kilometer i sydvestlig retning. Området hvor museet ligger kalles Ullanlinna (Ulrikasborg), og museet ligger rett ved siden av Fabriksparken med Mikael Agricola Kirken.

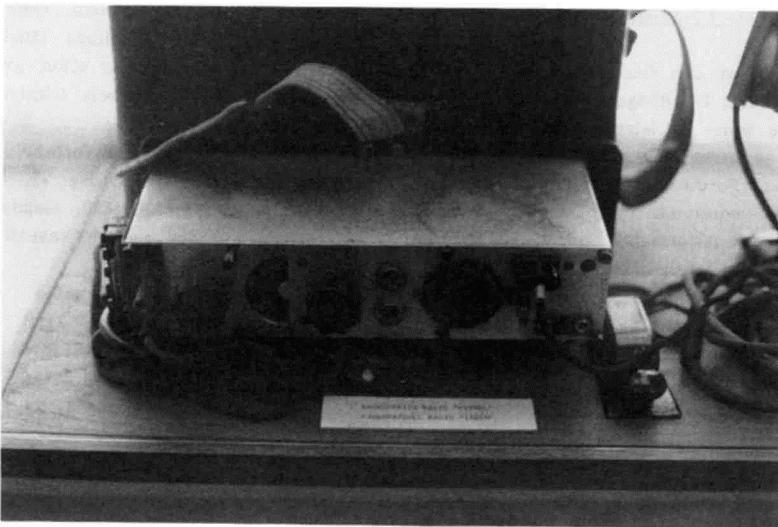
Museets åpningstider (med forbehold om endringer) er: tirsdag til fredag kl. 1200-1500, onsdager også kl. 1500-1800. Mandag og lørdag stengt, - søndag står det ingenting om!

Adressen er: Post-ja telemuseo
Tehtaankatu 21 B
SF-00150 HELSINKI 15.

Telefon: + + 90-195 47 26
eller 90-195 47 24.

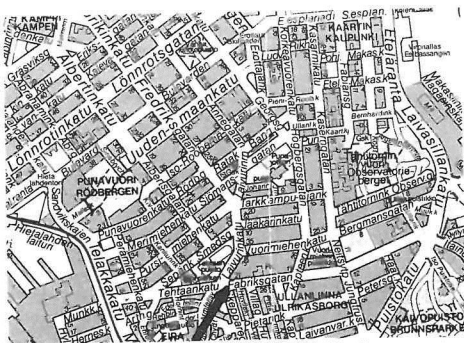

På militærmuseet i Helsingfors er dette lille agentsettet utstilt.

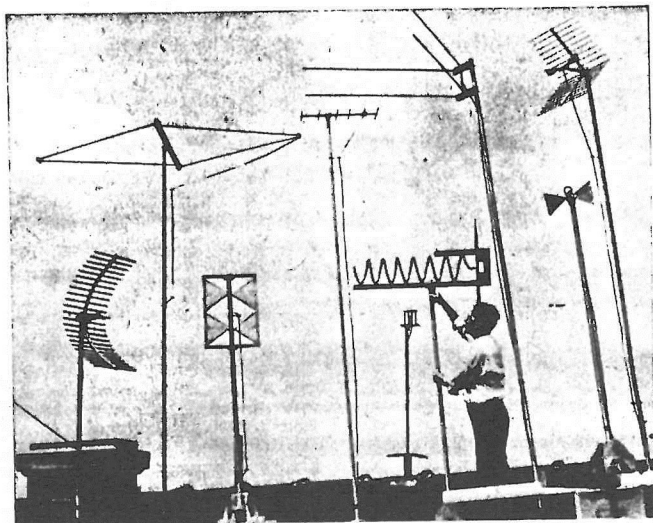

Det finske agentsettet "Kyynel" på militærmuseet.

Er du først i Helsingfors, er det flere museer som er verdt et besøk. Er du interessert i landets militære historie, må du ta en tur på Sotamuseo i Maurinkatu 1 (militærmuseet). Her finnes utstilt flere radiosett fra siste verdenskrig, bl.a. det lille, kompakte Knyvelsettet for bruk bak de russiske linjer. Det tekniske museet rakk jeg dessverre ikke å besøke sist jeg var i Helsingfors, - men undres på om det ikke finnes radio og elektronikk en plass der også?

Post- og Telemuseet ligger i Tehtaankatu (som betyr Fabriksgaten). Dette er ikke langt fra sentrum i Helsingfors.

NYE ANTENNETYPER

Bildet her viser nye televisionsantennener som antakelig snart vil pryde hustakene i de fleste byer i Amerika. Disse antennene, som er bygd av ingeniører i Stratford, vil sette en i stand til å sende over nye ultra-høyfrekvensstasjoner. Antennene har morsomme navn som f. eks. «Bow-Tie», «Double Vee», «Corner Reflector» og «Yagi».

TFA-1952

"Wenn jemand eine Reise tut
(.... da' kann man 'was erzählen")

BESØK PÅ STOCKHOLMS TEKNISKA MUSEUM

I anledning en spesiell tjenestereise til Sveriges Television nå i høst, nyttet jeg anledningen til et besøk i svenskenes tekniske museum, som ligger på Djurgårdsbrunnsvägen, like før man kommer til det velkjente Kaknäs-tårnet. (Riktig adresse er: Museivägen 7, Norra Djurgården.) Telefon (fra Norge): 095-46-8-663 1085.

Museet er åpent hverdager fra kl. 10.00 til 16.00. Lørdag og søndag 12.00 til 16.00. Adgangsbillett SEK 25,-.

Stockholms Tekniska Museum er egentlig en samling av museer:

* Etnografisk * Gruve * Skog *
Grafisk industri * Dampmaskiner *
Biler * El-historie * Telegrafi *
Telefoni * Kringkasting, radio og
fjernsyn * Radio-samband to-veis, sivil
og militært * Amatør-radio

for å liste det meste.

Min tid var begrenset og jeg konsentrerte meg derfor om Telemuseet, som er innredet i en tidligere kaserne med ca. 2.000 kvm grunnflate på hver av to etasjer (!).

1. etasje er forbeholdt den aller eldste teknikken innenfor tele, telegrafi og telefoni. Her er alt som kan tenkes å ha interesse for den mest kresne amatør og lærde fagfolk. Utstillingene er rikt utstyrt og tekstet og kronologisk satt sammen i utviklingssammenheng. Naturlig nok har man vektlagt svensk industri, og ganske særlig L.M. Ericsson, en gigant innen tele-teknikk.

Man kan også selv betjene enkelte apparater, og her er også det aller siste innen teknikken kommet med, så som trådløse telefoner, telefax etc. Modelldukker tidsriktig påkledt med datidens arbeids-redskaper er også med her.

Du blir stående og se, og tenke, ved en monter der vadmelsklede tele-montører installerer telegraflinjer i det hårde, svenske norrlands-klima, eller du ser inn i straffe-bua til telegrafisten som ikke overholdt det strenge tjeneste-reglementet

I annen etasje er neste skritt i teleteknikkens utvikling demonstrert, i imponerende montre, de fleste bak låste glassdører (heldigvis!). Her finner du alt, og da mener jeg alt, innen radio og radioens utvikling fra krystallapparatene til de mest sofistikerte utgaver av arten. Radiosambandsteknikken er fortalt ved hjelp av plansjer, opptak som kan spilles av, og naturtro scenarier av flere slag, f.eks. dash-bord og radio i en fly-cockpit. Radioamatørene har sin egen sendestasjon her, med gammelt og nytt utstyr, signatur SK 0 TM (TM for Tekniska Museet!) Satelitt-teknikk er faktisk også kommet med; her er gammelt og nytt i skjønn forening.

Kringkasting har selvsagt fått stor og sentral plass. Et komplett radio-studio fra "gamle dager" er installert, og fjernsynet er sterkt representert, med SVT's aller første RAC-kamera, monitorer, monoskop, mikrobølgelink etc. Det er så en gammel TV-veteran blir blank i øynene

Jeg ofret spesiell oppmerksomhet på kringkastings-mottakerne, også disse i låste glass-skap. Her var i sannhet meget av det som Tor v.d. Lende vanligvis kaller "snadder". Og da mener jeg snadder! Hvis trykkeprosessen i Hallo, Hallo blir like god som tidligere, vil mine vedlagte fotos fortelle mer enn ord. Nydelig oppussede modeller, fra de eldste til nyere utgaver, på rekke og rad, med små illustrasjoner og bilder/blomster som dekor. Topp elegant etter min smak.

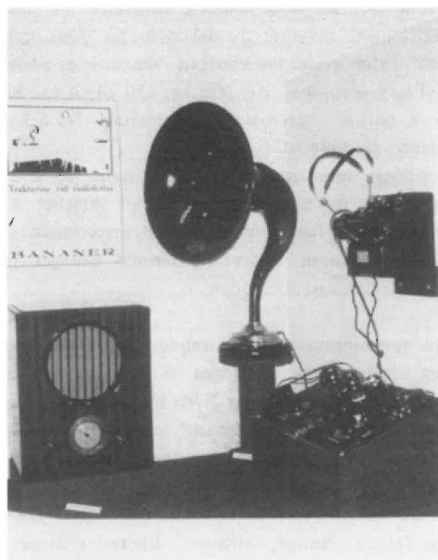
En liten detalj til berikelse av den yngre garde av teknikere og ingeniører som aldri har vært i nærheten av et radiorør: En komplett radio-kommunikasjons-mottaker fra femti-årene var "kledt av" og montert på en speilplate slik at

man kan se både over- og under-siden av chassiset. Delene og de viktigste komponentene var merket og beskrevet. Topp igjen! (Jeg grep meg i en fortvilelsens tanke sendt til vårt eget Tekniske Museum, der radio-teknikken nærmest er ikke-eksisterende.)

Jeg kunne spasert rundt og beriket meg med teknisk kunnskap i dagevis i disse omgivelsene, i tillegg blir man underholdt; en sjelden kombinasjon. Det er med glede jeg gir en blomst til Stockholms Tekniska Museum, Telemuseet, for inspirerende og dypfølt interesse for en del av vår bakgrunn og kultur som ikke altfor ofte kommer i medienes strålelys.

Et besøk kan så absolutt anbefales!

Nils Mathisen

TROLLØYE

regenering av mottakerens
avstemningsindikator

ved Nils Mathisen

I et par tidligere artikler i "Hallo, Hallo", nr. 4/89 og 1/92, har undertegnede beskrevet "trolløye"-rørenes egenskaper og muligheter for regenerering, dvs. gjøre et "svart trolløye" brukbart igjen. Nåja, brukbare blir de kanskje, men naturligvis ikke som nye, ifølge tyske forsøk.

I min siste artikkel ba jeg om kommentarer dersom noen hadde prøvet denne teknikken, eller om et nysgjerrig NRHF-medlem kunne tenke seg å gjøre slike forsøk. I mellomtiden har en del vann rent i havet og NRHF og jeg har intet hørt.

Jeg var imidlertid selv interessert og fant derfor frem loddebolten igjen etter å ha konsipert et passende skjema. Jeg ville lage et enkelt og billig oppsett, uten å måtte investere noe særlig, hvilket betyr at du må stole på "junk-boksen" i stor grad. De viktigste kravene er variabel høy-spenning, B+, fra ca. 250 til til ca. 500 Volt, dernest variabel glødespenning fra 6.3 til maks. 12 Volt AC.

I tillegg, som litt kosmetikk, valgte jeg å utstyre min regenereringsenhet med variabel, simulert AGC for å kunne variere utstyringen av DC-forsterkeren i røret og dermed utslaget på elektro-luminisens-anoden.

En spenningsmessig passende nett-trafo fant jeg i roteboksen, likeledes potensiometere og resterende komponenter. Alt ble montert på en treplate (kfr. "bread-board" oppkopling!) og det hele sydd sammen på noen små kveldstimer. Koplingsskjema vises på figuren. Ingen av de viste verdier er kritiske. Diodene D1, D2 og D3 er vanlige, silisium likeretter-dioder, med maks. innerspiss-spenning ca. 1 kV. Som man ser av skjemaet har jeg benyttet spenningsdobling for å skaffe de nødvendige + 500

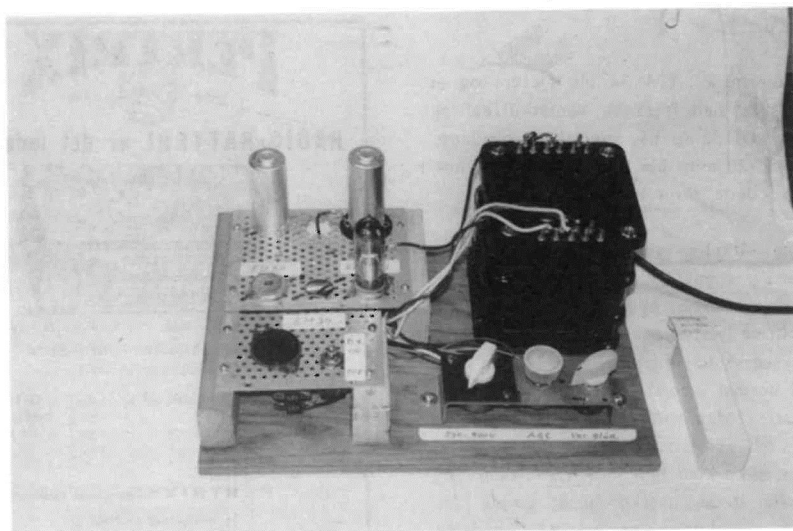
V. Den spesielle koplingen som er brukt her, forutsetter at sekundærviklingen på nett-trafo'en kan "sveve", dvs. uten jording av den ene enden, dermed slipper man med vanlig 250/350 volts utstyr på filtersiden. Riktignok må da den ene el-lytkondensatoren kanneisoleres fra chassis/jord.

Det viste koplingsskjemaet er noe forenklet, idet jeg bare har vist ett rør, oktalsokkelrøret EM 34. I min oppstilling er sokkel-koplinger for de vanligste rørene EM 80, EM 81, og EM 84 også tatt med. Alle soklene er parallellkoplet, idet det er forutsetningen at kun ett rør skal prøves ad gangen. Det finnes ialt ca. 30 forskjellige utgaver av arten, benyttet til avstemningsindikator eller som utstyringsindikator i båndspillere.

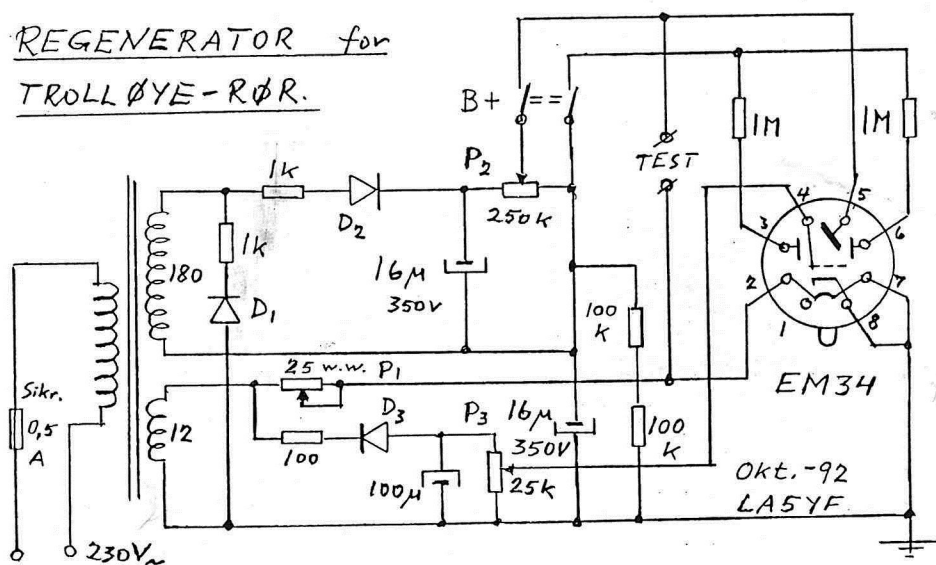
Brønnsokkelrøret EM 4 ble også mye brukt tidligere, men dette røret har NRHF på lager, slik at jeg tillot meg å anta at regenerering av denne varianten neppe ville bli aktuelt. EM 34 derimot, er meget vanskelig å få tak i, og kostbart. Siste opplysning fra Tyskland lød på ca. DM 70,-! Kollega Brynjar Kvanlid i firma MOTRON ved Tønsberg sier det samme, prisene er relativt høye for enkelte av disse rørene, men MOTRON lagerfører de aller fleste trolløye-rørene, både de amerikanske, engelske og tyske utgavene, til akseptable priser.

Jeg var jo litt spent da jeg satte spenning på for første gang. Det er man alltid, med nye konstruksjoner. Testpunkter for måling av glødespenning og høyspenning er ført ut på brettet for kontroll. Et dødt og svart EM 34 ble første prøvekanin, og glødespenningen ble med P1 laaaang-sooomt øket fra 6-7 volt til rundt 12 volt. Du verden, de lyser godt opp, disse rørene, når de blir kjørt litt hardt. Vil dette holde? Joda, røret greide påkjenningen, og etter 25-30 min. ble glødningen ned-justert til normal verdi, og høyspenning tilført.

Milde måne, uttrykket passer bra her, fosforskjermen lyste forsyne meg igjen, og jeg varierte elegant åpningsvinkelen display'et med

REGENERATOR for TROLLØYE-RØR.

AGC-potensiometeret P3. Nåja, intensiteten var selvsagt ikke som fra et nytt rør, den var svak, men det lyste!

Dette ga mersmak. EM 34 ble fjernet og et dødt EM 81 ble halt frem fra "venteskuffen" og plugget inn. Glødning på, ventetiden ble lang, men etter ca. 20 min. ble B+ slått på og - nok et mirakel - dette røret lyste også opp!

Nå begynte virkelig interessen å vokse. Hva med å øke B+ spenningen? Som sagt så gjort. P2 ble langsomt dreiet opp, spenningen steg til ca. 450 volt, og lysstyrken økte hele tiden! Ville den holde seg så høy etterat B+ igjen ble nedjustert til normal verdi? Nei, den gjorde ikke det, dessverre. Men røret var igjen blitt brukbart, selv om intensiteten også denne gang, som ventet, ikke kom opp mot ny-verdien. Jeg la for øvrig straks merke til at rørets følsomhet, i.e. vinkelutslag pr. volt AGC-endering avtok med økende B+ spenning, også det som ventet. Elektronstrålen blir "stivere" jo høyere aksellerasjons-spenningen er. Man er i dette tilfelle innom feltet elektronoptikk, hvilket gjør problemstillingen ytterligere interessant.

Flere forsøk skal utføres. Vi tar gjerne imot brukte rør.

'TUNGSTALITE'
DEN BEDSTE KRYSTAL

Blue Label kr. 1.50

Gold Label kr. 2.50

i forseglet pakning hos alle
radioforhandlere.

En gros

NORSK MARCONIKOMPANI

OSLO: Drammensveien 42.

Telefon 40614.

BERGEN: Nordenfjeldske Bygning.
Telefon 6395.

PERTRIX
VARE · MERKE

RADIO-BATTERI er det ledende.

Ingen syre — Ingen salmiak — 6 måneders lagringgaranti.

Uovertruffet i kapasitet — lagringsevne —
opladningsevne — levetid.

60 volt kr.	8.70 + stempel	kr. 1.00	Gitter-
90 " "	12.90 + " "	1.50	batterier.
100 " "	14.40 + " "	1.50	9 vlt. kr. 1.50
120 " "	17.40 + " "	2.00	12 " " 2.00
150 " "	21.75 + " "	3.00	15 " " 3.00

Forlang „PERTRIX“ hos Deres radioforhandler.

Eksempelant for Norge

SVERRE YOUNG — Oslo.

Telefoner: 12855 - 25526.

**CARBORUNDUM
DETEKTOR**

den eneste paalidelige faste detektor
paa markedet.

Bruk kun denne detektor i Deres ap-
parat og undga den kjedelige søken
etter følsomme punkter.

Detektoren er helt stabil og vil ved
skikkelig behandling holde sig i aarevis.

Hver detektor er garantert.

Eneimportør for Norge:

A. B. LAURANTZON

CHR. AUGUSTS GATE 7B, OSLO

MINNETREFF I VESTMARKA

av Erling Langemyr

Foto: Ingvall Leine

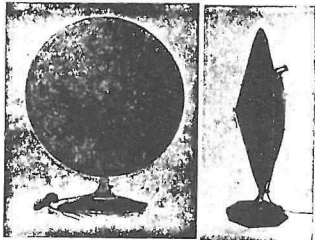

Trygve Christiansen noterer mens Erling Langemyr kåserer.

Den 6. september ble det avholdt et minnetreff i Vestmarka i Bærum. Foranledningen var at det for 50 år siden fant sted et viktig møte i Oslo der kaptein Jacob Schive kom til Oslo på vegne av eksilregjeringen i London. Hensikten med møtet var å samordne ledelsen av MILORG. Under besøket ble Schive tatt med til hytta L-stein syd på Vidvangen. Eiene av hytta var "Poseklubben", syv unge menn hvorav de fleste var sentralt med i oppbyggingen av MILORG. Møtet er også omtalt i bokverket "Norge i krig". Høsten 1944 hadde radiostasjonen "THRUSH", (måltrost) og en sikringsgruppe tilhold i L-stein. Stasjonen sendte meldinger til London for Sentralledelsen (SL) i MOLORG. Sikringsgruppen skulle forberede et hovedkvarter i Heggelia i tilfelle alliert invasjon. Gruppen fikk også våpenslipp mellom L-stein og Kampen.

Vi ble spurt av Trygve Christiansen, som bl. annet holder på å skrive en bok om "Oslomarka under krigen", om vi kunne delta og vise fram illegalt radioutstyr. Selvsagt ble svaret ja, og vi dro oppover. På forhånd måtte vi ha plukket ut utstyr som MILORG benyttet, og ikke for mye, da det var ca. 5 km å gå. Strøm var det heller ikke der, men under krigen ble det benyttet akkumulatordrift, og det gjorde vi også. Erling kåserte om det illegale sambandet som MILORG hadde til London. Litt under 100 mennesker hadde møtt opp til minnestunden derav den kjendte sabotøren Gunnar Sønsterby, kjendt som nr. 24, samt for oss en meget interessant person som vi fikk hilse på, Oluf Reed Olsen, segentlig SIS-agent og en særdeles dyktig radioagent under krigen med bl. annet stasjon "MAIR". (Boken "Pass godt på Tirpitz" har forsidebilde av han). Da vi måtte bære utstyret såvidt langt,

viste vi fram SSTR-1, Sweetheart, Andrea og Lisbeth. Vi hadde inntrykk av at tilskuerskaren var meget interessert, spesielt da vi demonstrerte SSTR-1. Noen avtale med en motstasjon hadde vi desverre ikke gjort. Vi kalte CQ noen ganger på 80 m, og det er som det pleier å være, når du gjerne vil ha et svar, så er det ingen på båndet. Det var litt dårlig planlagt av oss, men medhør hadde vi, så det rettet opp inntrykket. De fleste lytter i dag på FM, slik at noen lurte på om det i det hele tatt finnes morse å høre på båndene. PR-materiell fra foreningen hadde vi med, og heldigvis var værgudene med oss.

**„BICONE”
HØITTALEREN**

90 kroner.

Standard Electric A/S

Drammensveien 20 OSLO Telefon 41506

Radio.

Lytt med

„Smaaen“

Ingen bedre!

Pris kr. 17 + stempel.

Fåes i alle
brancheforretninger

Hallo! Hallo!

Oslo her, men
best i radio-
apparater
fra

**N. Jacobsen Elektriske
Værksted & Co.**

med „Smaaen”
ingen kan stå'n

Utsalg: Pilestrædet 27

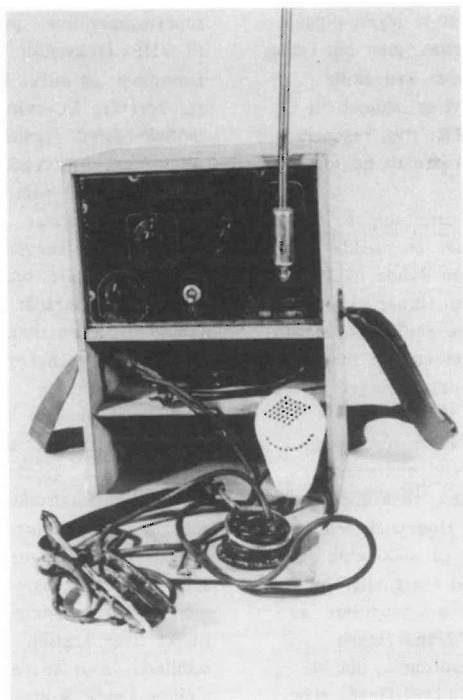
*N. Jacobsen Elektriske
Værksted & Co.*

ESTABLERT 1891

PILESTRÆDET 27 OSLO

"NILSEN"-SETTET

av Erling Langemyr LA3BI og Tore Moe
LA5CL.

Etter at Heimevernet ble grunnlagt i 1946, besto radioutstyret i all vesentlig grad av tysk utstyr som forsvaret overtok etter okkupasjonen, men også av noe alliert. Utstyret ble benyttet utover i 50-årene, men i 1950 kom det første norsk-produserte som var øremerket HV. HV-01, som omtrent tilsvare Østfold fylke, fikk tildelt VHF-sett da lendet tilsier at de høye frekvenser kunne gjøre nytte for seg.

Desverre kjennes det lite til forhistorien til settet. På frontplaten er det gravert: Nilsen System Sarpsborg Norge, og på det settet som vil bli beskrevet er også T.nr 3 og S.nr 17 slått inn, mens et annet sett har T.nr 3 og S.nr 110.

Hva disse forkortelsene betyr, kan man gjøre seg mange refleksjoner om, men det ser slik

ut at T.nr er type nummret, mens S.nr er serienummret. En kan anta at det ble levert ca. 100 sett til HV-01. Det vi vet om Nilsen System er at det var to brødre, Nils og Peder Nilsen, som drev radioforretning i Sarpsborg. De ble også kalt Radio-Nilsen. Elektriske gitarer produserte de også, men produksjonen gikk ikke godt, da utenlandsk import tok seg voldsomt opp akkurat da de satte igang.

Settet har frittssvingende oscillator i frekvensområdet 55 til 65 MHz og er amplitudemodulert. Ser vi på frontplaten så er det øverst inngravert TRANCEIVER og til venstre SØKER. Søkeren gikk på mottakeren og senderfrekvensen var fast innstilt med trimmer. Ved siden av søkeren er det en VENDER, for send/motta. Så kommer

antennefestet, som på et av de settene vi har kommet over er stemplet Omholt. Det er antakelig en bilantenne, med tre teleskopledd. Sammenslått måler den 60 cm. Helt uttrukket 172 cm. Det er ingen pluggkobling av antennen til settet, men det finnes en skruer i antennefestet som kan skille antennen fra settet. Går vi så nederst til venstre, finner vi REG/KTR. dvs. regenerativ kontroll for mottakeren. Vidre til høyre, AV-PÅ knappen.

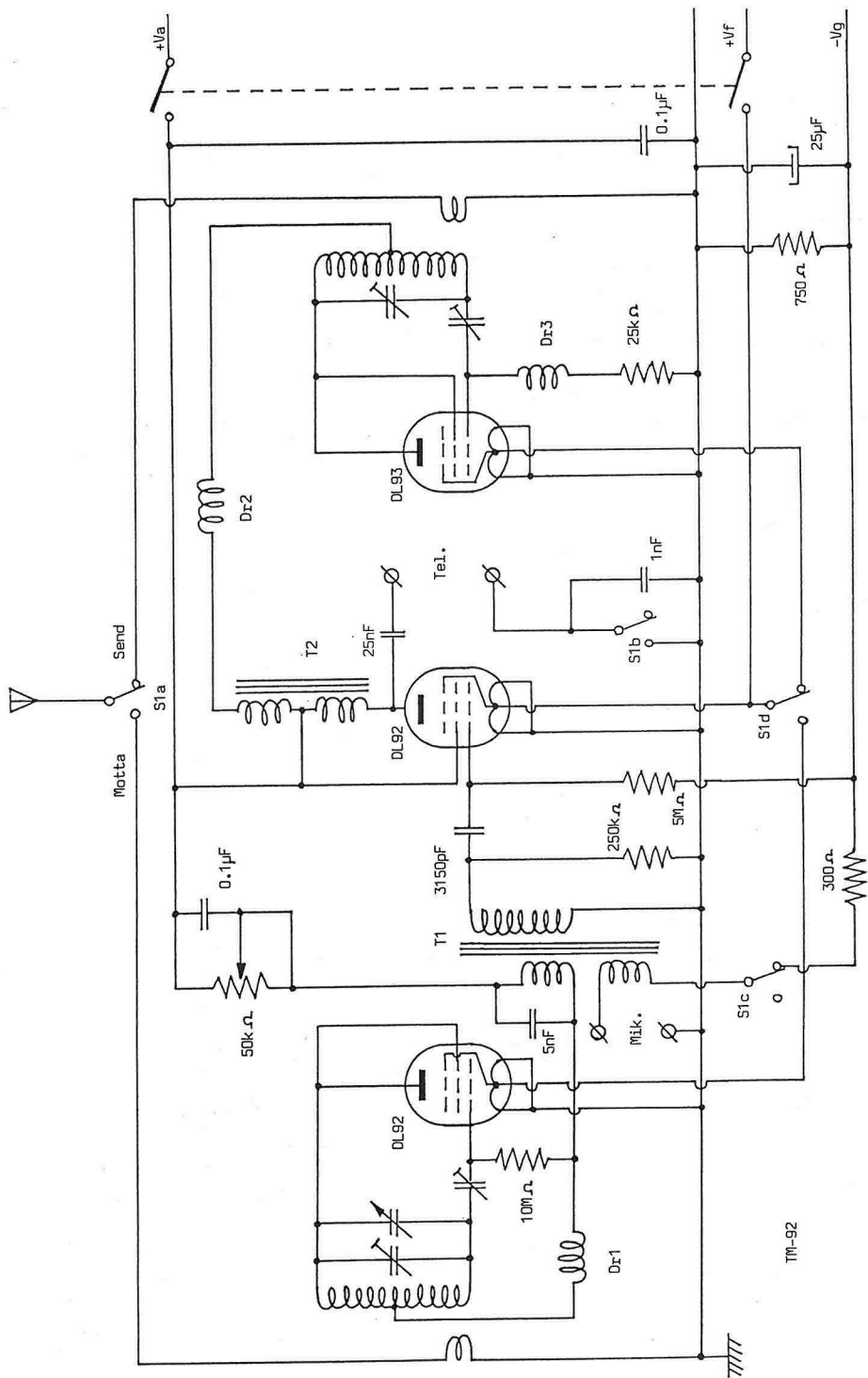
Settet er montert i en trekasse som er utført meget solid og pen. Den har en bredde på 23,5 cm, høyde 33 cm og en dybde på 16 cm, og er delt i tre rom. Øverst finner vi selve sender/mottaker, så et rom for hodetelefonen og mikrofonen. Under dette et rom for anode/glødebatteriet. Anodespenningen er på 90 V, og glødespenningen på 1,5 V.

Hodetelefon- og mikrofonkabler er skrudd fast til settet. Det finnes med andre ord ingen plugger, og muligheten til å miste noen av delene er ikke tilstede. Hodetelefonen er av merket BETECO og er på 4000 ohm. Mikrofonen er montert i et svart eller hvitt plastdeksel, som antagelig ble produsert av en lokal plastfabrikk. Det finnes ingen send/motta knapp på mikrofonen, det ble kanskje litt for komplisert. Den finnes som før nevnt på frontplaten. Det er et lokk foran rommene til hodetelefon, mikrofon og batteriet, mens selve sender/mottaker ikke har noe lokk. En justerbar bærerem i lær er festet midt på kassen.

Skjemaet.

Nilsen-settet er bygget rundt tre rør: DL92 (2 stk) og DL93. Et DL92 virker som en enkel superregenerativ mottaker med dreiekondensator til frekvensinnstillingen. DL93, som er noe kraftigere enn DL92 på høyfrekvens, virker som senderrør. Det er koblet som en enkel selvsvingende Hartley-oscillator direkte avstemt på senderfrekvensen. Og som felles lavfrekvensforsterker for sender og mottaker har vi det andre av rørene DL92. I mottakstilling virker det som audioforsterker til

hodetelefonene, og i send-stillingen som mikrofonforsterker og modulatorrør. Dette settet ble bygget rundt en konstruksjon som var ganske populær før krigen. Det superregenerative prinsipp viste seg velegnet til VHF-frekvenser på grunn av høy følsomhet og enkel kretsløsning. Hvis man ser bort fra LC-svingekretsen i mottakerdelen virker gittermotstanden på 10 Mohm og gitterkondensatoren på noen 10-talls pF koblet som en slags relaxasjonsoscillator som får røret til å svinge på en frekvens på ca. 30 KHz, altså over det hørbare området, men langt under det frekvensområdet mottakeren skal motta. Denne avgir en tilnærmet sagtannsspenning og kalles quench-frekvensen. Rørets styregitterspenning varierer altså med quench-frekvensen, og mottakeren forøvrig virker i prinsippet som en rett-mottaker med tilbakekobling (reaksjon). Det er bare det at reaksjonen kontrolleres ikke av en reaksjonskondensator som vi er vant til i en vanlig reaksjonsmottaker, men av quenchspenningen på styregitteret. Reaksjonen øker med økende spenning til den passerer det punkt hvor kretsen går i selvsving og altså oscillerer med en frekvens bestemt av L og C i gitter-anode kretsen. Med andre ord svinger mottakerrøret med to frekvenser samtidig: quenchfrekvens og mottakerfrekvens. Nå svinger den ikke på mottakerfrekvensen hele tiden, bare hver gang quenchspenningen overskrider en viss verdi. (Og det gjør den 30000 ganger i sekundet (30KHz)). Dette ble komplisert, men resultatet er at den virker som en meget følsom mottaker i en stor del av quench-perioden, men stråler forstyrrende radiosignaler i resten av perioden. Grunnen til at dette kalles det super-regenerative prinsipp i motsetning til det vanlige regenerative prinsipp er at styrefrekvensen (quench-frekvensen) ligger over det hørbare området. Ellers ville jo mottakningen blitt umuliggjort av en kraftig hyletone rett i hodetelefonene. Prinsippet ble oppfunnet av en av

Skjema over Nilsen-settet (tegnet av Tor Marthinsen)

radiohistoriens største pionerer: Edwin Howard Armstrong.

Systemets ulemper er altså at det gir en uønsket utstråling samt et kraftig sus i hodetelefonene når signal ikke er til stede. Fordelene er at det gir en mottaker med stor følsomhet og en meget enkel og billig kretsløsning. Det egner seg bare for AM. Senderen er som nevnt en enkel Hartley-oscillator avstemt til fast frekvens med trimmekondensator. Den blir modulert gjennom drosselen T2 av lavfrekvensrøret DL92.

Utgangseffekten ligger på 100-200mW. Vending mellom sending og mottaking foregår i en 4-pols vender som velger om antenne og glødestrøm skal gå til henholdsvis Tx eller Rx, samt at den legger kullmikrofonen inn under sending. Det må nevnes at hodetelefonene er innkoblet hele tiden slik at man hadde medhør og en viss kontroll på at det virket.

Sluttord

Når man bare hadde forbindelse mellom to stasjoner kunne det hele fungere brukbart, men straks flere kom til ble sambandet umulig på grunn av utstrålingen settet gjorde i mottakerstilling. Det viste seg også at frekvensstabiliteten var helt utilstrekkelig og at de mekaniske og elektriske løsninger som var valgt var helt uegnet til noe annet enn forsøk på laboratoriebenken. Rekkevidden skulle teoretisk være noen få km.

Settet viste seg helt ubrukbart til militær feltbruk.

Settene ble etter en tid samlet inn og lagt på lager. Noe nærmere om skjebnen til dem, vites ikke. Det er nærliggende å tro at konstruksjonen av settet ikke ble gjort av Nilsen System, da et så og si identisk skjema er gjengitt i en dansk bok om kortbølgesamband.

Hvem som var først ute vet vi ikke. Dette er kun spekulasjoner. Likeledes vet vi ikke om noen andre radiosett som er produsert av Nilsen System.

Kilder vi har snakket med forteller at Nils og Peder Nilsen var "tusenkunstnere innen radio", og hadde stor entusiasme.

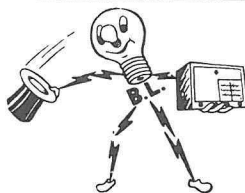
Vi retter en takk til Tor Marthinsen som har rentegnet skjemaet og til Jon Ulvensøen og Peter Dreier som har bistått oss med opplysninger.

Røverkjøp-Radiokabinetter

Radionette Solistmodell. — Pris kr. 20.—. Selvbyggere — pass på anledningen!

SERVUS

Fuglehaugst. 4, Oslo, tlf. 44 02 70

VET DE —

at vi har et av landets største utvalg i radiomateriell? Vi kan bl. a. nevne

300

forskjellige rørtyper, amerikanske og europeiske, bl. a. spesial- og miniatyrtyper som XFC1, RL12P35, TE 05/10, 276A, 954, 955, 957, 958A, 4654, 9003, 6AK5, 6AL5, 6AMS, 6AM6, 6AQ5, 6AQ6, 6AT6, 6BA6, 6BC5, 6BE6, 6BH6, 6BJ6, 6C4, 6J4, 6X4, 12AT6, 12AT7, 12AU6, 12BA6, 12BE6. For øvrig har vi sikkert det meste De trenger. Skriv til oss, og varene ekspederes omgående.

Brodrere
Løstegård

Storgt. 34 c Oslo
Sentralbord 41 58 72

TFA-52

ANNONSER

Søker:

1. Bruksanvisning og skjema til Max Funke rørtester Mod. W20.
2. Nettrafo og høyttalertrafo til NRK Folkemottaker.
3. Skalaplate, eventuelt et vrak av Radiofon BK1.
4. Venderknott til SS3 eller 4.

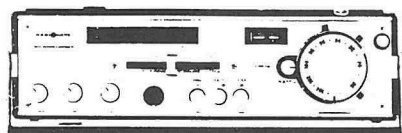
Kan tilby i bytte: 20-30-talls rør. Har også en del tyske og engelske militær-rør.

Atle Bergesen

Johan Blyttsvei 25 A

5030 Landås

Tlf.: 05-29 51 12.

Ønskes kjøpt:

Soundrecorder FM (se bilde), ligner på Multicorder FM. Produsert på 70-tallet, alt av interesse.

Per Haugen

2090 Hurdal

Tlf.: 06-98 94 78.

Selges:

Radio Shack VHF / UHF scanner/mottaker. Dekker 30-50, 108-136, 136-174 og 410-512 MHz. Nydelig bordmodell til en rimelig pris.

Arnfinn M. Manders

Tlf.: 02-55 1084.

Selges:

Tandberg TB11 med utstyr, ubrukt.
Bånd med tale av ing. V. Tandberg.
Edda, Veslemøy radiogrammofon, Plessey plateskifter innebygget.
Vega Clipper Super.

Håkon Aker,

Kapellannvn. 15,

1347 Hosle.

Tlf. 02-24 45 37.

Til salgs:

1. Amerikansk Pilot Radio: Radiodelen til et kabinett - store treknott, uten kasse.
2. Elektrisk 78-platespiller til kabinett? TaktOtone, uten kasse.
3. Elektrisk 78-platespiller til kabinett? Philips m/rødt merke.
4. Instruksjons-/reparasjonshåndbok til 64-modell AMI Juke Box modell M.
5. Diverse bilradioer - europeiske - 60-talls.
6. Crown: Radio/platespiller type "reise" stereo transistorradio fra stereoens morgen.
7. Noen årganger med bladet "Juke Box Collector".

Kjøpes:

Bilplatespiller - vrak av tutgrammofon eller deler til slike.

Rune Langseth

Tlf.: 033-50 296 etter kl. 19.00.

Ønskes kjøpt:

Bakplate + volumpotmeter m/nettbryter til Tandberg Huldre 3.

Johan Pahle

Nygårdsvn. 6

4800 Arendal

Selges:

Sølvsupererien 1-12. Selges til
høystbydende over kr. 6.500,-.

Karstein,
tlf. 03-87 86 79.

Ønskes kjøpt/byttet:

Eddystone mottakere, komponenter, litte-
ratur.

Tor Marthinsen
Tlf.: 033-68 044 (a), 033-65 170 (p)

Søker:

Høytaler m/trafo til batterimottaker
(folkemottaker).
Gamle rørprøver (sweepgenerator).

Kristoffer Kristoffersen
8753 Kvina
Tlf.: 086-92 722 (a).

Ønskes kjøpt

Ønsker å kjøpe defekt Sølvsuper 1 og 2,
samt Huldra 1. Er det noen som har en
høytaler til Atwater Kent mod. 40?

Selges:

4 stk. restaurerte Sølvsuper 4.

Oddmund B. Otterlei
P.b. 46
6264 Tennfjord
Tlf.: 071-13 273.

MEDLEMSTILBUD

Vi har fått inn et begrenset antall gamle origi-
nale fininnstillings-skalaer, gradert 0-100.
Selges kr. 50,- pr. stk.
Max. 2 stk. pr. kunde.

NRHF**Foreningen har for salg:**

Jakkemerker i emalje	Kr. 30,-
Klebemerker	Kr. 10,-
T-trøyer m/emblem	Kr. 50,-
Collegemensere m/emblem	Kr. 150,-
Honeycombspoler	Kr. 90,-
Engelske morsenøkler	Kr. 100,-
Nye håndmikrofoner	Kr. 50,-
Nye ex-tyske kabler for hode- telefoner, med støpsel	Kr. 20,-
Ex-tyske radioskjemaer, trykket på baksiden av engelske kart	Kr. 30,-
Gamle nr. av Norsk radio	Kr. 50,-
Gamle nr. av Amatørradio	Kr. 10,-
Gamle nr. av HALLO HALLO fra NRHF, pr. stk.	kr. 10,-

Massevis av rør på forespørsel. Senere vil vi
komme med en liste.

Runde panelinstrumenter - Tyske- bl.a.
Siemens:
0 - 150 V
0 - 250 V
0 - 60 mA
0 - 250 mA
Kr. 30,- pr. stk.

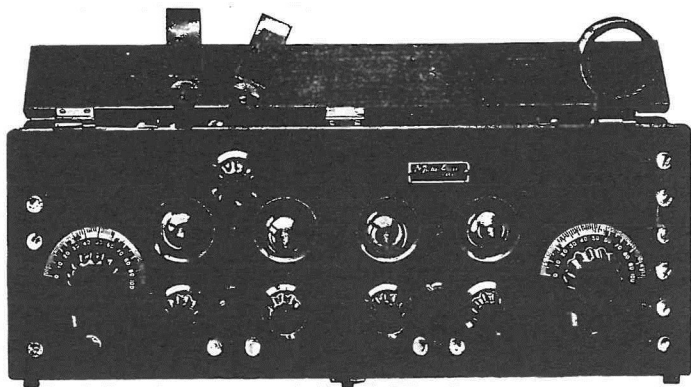
Firkantede Simpson panelinstrument:
0 - 50 mA DC
0 - 250 mA DC
0 - 300 V DC
Kr. 30,- pr. stk.

Keramiske xtallholdere, gml.standard - USA,
Kr. 10,-.

FORUNDRINGSPOSER m/div. komponenter,
brytere, plugger, rør. Kr. 20,- pr. stk.
Dette er bare en brøkdel av den faktiske verdi.

Firelampeapparat

Type H. D. 2. L.

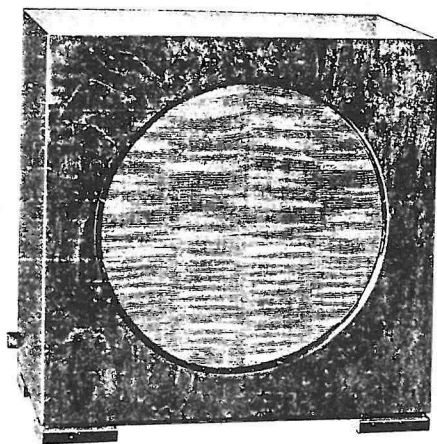
Apparatet er indebygget i sort, solid eketræs kasse og er forsynet med smeklaas og bærem. Laaket har utsparinger paa siden, som tillater lukning av apparatet uten frakobling av ledningerne. Dimensjoner $51 \times 18 \times 18$ cm. Apparatet bestaar av en høifrekvens-forsterker med avstemt anodekreds, reaksjonskoblet detektorlampe samt to transformatorkoblede lavfrekvens-forsterkere til drift av høittaler. Apparatet er i likhet med trelampeapparatet utstyrt med utskiftbare spoler og serie-parallelvender. Det medfølgende spolesæt dækker de fleste europæiske stasjoner uten utskiftning. Den patenterte spoleholder tillater en meget fin indstilling av reaksjonsspolen til korrekt forsterkningsgrad. Saavel antennekondensator som anodekondensator har finavstemning, og da apparatet ogsaa er utstyrt med potentiometer for regulering av høifrekvensrørets gitterspænding, kan man opnaa en skarp avstemning med stor tonestykke uten at sætte antennen i forstyrrende svingninger. Ved anvendelse av separat anodespænding for lamperne og negativ gitter-hvilespænding for forsterkerlamperne gives disse de bedste arbeidsvilkaar og fuld utnyttelse. En venderanordning tillater apparatet anvendt som to-, tre eller firelampeapparat efter behov og der kan benyttes saavel akkumulatorlamper som tørelementlamper, samt specielle kraftforsterkerlamper.

Apparatet er omhyggelig og solid utført, let transportabelt og av et meget smukt utseende. Dette mottagerapparat er specielt beregnet for fjernmottagning saavel med hodetelefon, som til drift av høittaler. Det er lydsterkt og har en klar og ren musikalsk gjengivelse.

Pris inklusiv 4 spoler uten lamper kr. 340,00.

Sesongens norske nyhet!

Lokalmottageren for de tusen hjem

• «Småen»

Vekselstrømmottager

med innebygget autodynamisk høttaler

fra

*N. Jacobsen's Elektriske
Værksted*

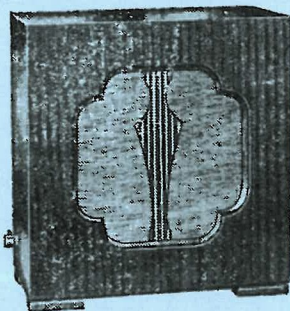
Etablert 1891

OSLO

1932

Et opsiktsvekkende norsk radioapparat

Den norske folkemottager «Småen»

2 rør. Pris kr. 140.-

+ stempel kr. 15.—

Folkemottageren „Småen“ er bygget slik at alle her i landet nu kan få god mottagning av de norske kringkastingsstasjoner. Samtidig opnår man den størst mulige driftsikkerhet og de minst mulige driftsutgifter.

Dessuten gir „Småen“ folkemottager auleidning til å ta en rekke utenlandske stasjoner. De kommer godt inn med full høittalerstyrke.

Den nye „Småen“ har eget patentanmeldt skjema, hensiktsmessige moteringsmetoder, førsteklasses deler og rør samt autodynamisk høittaler i polert kasse med vakre, diskrete farver. Tørr-likereetter til anodespenningen og to rør av høi ydelse og kvalitet.

Alle anvendte deler og materialer er førsteklasses, og dette i forbindelse med den patenterte koblings- og monteringsmetode forhindrer sjenerende elektriske forstyrrelser.

„Småen“ fåes i bransjeforretningene.

Fabrikant:

Elektroteknisk Spesialfabrikk

1933

FØLG MED:
MØTEDATOER 1993

- LØRDAG 26. JANUAR KL. 1900
RADIODOKTOREN KOMMER.
Hobbykveld..
- TIRSDAG 16. FEBRUAR KL. 1900
ÅRSMØTE / GENERALFORSAMLING
- LØRDAG 27. MARS KL. 1100
TEMA-AUKSJON
Militært- og sambandsteknisk utstyr..
- TIRSDAG 27. APRIL KL. 1900
Ikke fastlagt program..
- LØRDAG 29. MAI
SOMMERAUKSJON
- SØNDAG 30. MAI
LOPPEMARKED
- LØRDAG 5. JUNI
FIELD-DAY